

BESLUT

KOMMISSIONENS BESLUT (EU) 2017/175

av den 25 januari 2017

om fastställande av kriterier för EU-miljömärket för turistlogi

[delgivet med nr C(2017) 299]

(Text av betydelse för EES)

EUROPEISKA KOMMISSIONEN HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt,

med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 66/2010 av den 25 november 2009 om ett EU-miljömärke ⁽¹⁾, särskilt artikel 8.2,

efter samråd med Europeiska unionens miljömärkningsnämnd, och

av följande skäl:

- (1) Enligt förordning (EG) nr 66/2010 får EU-miljömärket tilldelas tjänster som har reducerad miljöpåverkan under hela sin livscykel.
- (2) Enligt förordning (EG) nr 66/2010 ska specifika kriterier för EU-miljömärket fastställas för varje produktgrupp.
- (3) Genom kommissionens beslut 2009/564/EG ⁽²⁾ och 2009/578/EG ⁽³⁾ har ekologiska kriterier och tillhörande bedömnings- och kontrollkrav fastställts för campingplatstjänster respektive logitjänster, vilka gäller till och med den 31 december 2016.
- (4) För att bättre återspegla likheterna hos campingplatstjänster och logitjänster och för att uppnå synergieffekter genom ett gemensamt tillvägagångssätt för dessa produktgrupper samt uppnå största möjliga effektivitet i förvaltningen av kriterierna är det lämpligt att slå samman de båda produktgrupperna till en enda produktgrupp med benämningen "turistlogi".
- (5) De reviderade kriterierna syftar till att främja användning av förnybara energikällor, spara energi och vatten, minska avfallet och förbättra den lokala miljön. Med tanke på innovationscykeln för denna produktgrupp bör de reviderade kriterierna och de tillhörande bedömnings- och kontrollkraven gälla i fem år från och med den dag då detta beslut delges.

⁽¹⁾ EUT L 27, 30.1.2010, s. 1.

⁽²⁾ Kommissionens beslut 2009/564/EG av den 9 juli 2009 om fastställande av ekologiska kriterier för tilldelning av gemenskapens miljömärke för campingplatstjänster (EUT L 196, 28.7.2009, s. 36).

⁽³⁾ Kommissionens beslut 2009/578/EG av den 9 juli 2009 om fastställande av ekologiska kriterier för tilldelning av gemenskapens miljömärke för logitjänster (EUT L 198, 30.7.2009, s. 57).

- (6) I EU-miljömärkenas registreringsnummer ingår en kod som betecknar produktgruppen. För att de behöriga organen ska kunna tilldela ett registreringsnummer till anläggningar för turistlogi som uppfyller kriterierna för EU-miljömärket måste denna produktgrupp tilldelas ett kodnummer.
- (7) Besluten 2009/564/EG och 2009/578/EG bör därför upphöra att gälla.
- (8) En övergångsperiod bör medges för sökande vars logitjänster eller campingplatstjänster har tilldelats EU-miljömärket för logitjänster och campingplatstjänster baserat på kriterierna i besluten 2009/564/EG respektive 2009/578/EG, för att ge dem tillräckligt med tid för att anpassa sina produkter till de reviderade kriterierna och kraven. Sökandena bör också tillåtas lämna in ansökningar som grundas på de ekologiska kriterierna i besluten 2009/564/EG och 2009/578/EG under en tillräckligt lång tidsperiod.
- (9) De åtgärder som föreskrivs i detta beslut är förenliga med yttrandet från den kommitté som inrättats enligt artikel 16 i förordning (EG) nr 66/2010.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

1. Produktgruppen "turistlogi" ska omfatta tillhandahållandet av logitjänster och campingplatstjänster samt någon av följande kompletterande tjänster då detta ombesörjs av tillhandahållaren av turistlogi:

- 1) Måltider.
 - 2) Fritids- eller gymanläggningar.
 - 3) Grönområden.
 - 4) Lokaler för särskilda evenemang, som t.ex. affärskonferenser, möten eller utbildningsevenemang.
 - 5) Gemensamma sanitära utrymmen, tvätt- och matlagningsutrymmen eller informationskontor som kan användas av campinggäster, resenärer och övernattningsgäster.
2. Transporttjänster och nöjesresor ingår inte i produktgruppen "turistlogi".

Artikel 2

I detta beslut gäller följande definitioner:

1. *logitjänster*: tillhandahållande, mot betalning, av inomhusövernattningsrum i rum, försedda med åtminstone sängplats, och av privata eller gemensamma sanitära utrymmen som erbjuds turister, resenärer och övernattningsgäster.
2. *campingplatstjänster*: tillhandahållande, mot betalning, av uppställningsplatser med utrustning för någon av följande strukturer: tält, husvagnar, mobila hem, husbilar, småstugor och lägenheter, och av privata eller gemensamma sanitära utrymmen som erbjuds turister, resenärer och övernattningsgäster.
3. *måltider*: tillhandahållande av frukost eller andra måltider.
4. *fritids- eller gymanläggningar*: bastur, swimmingpooler, sportanläggningar och friskvårdsanläggningar som är tillgängliga för gäster eller icke-boende, eller båda.
5. *grönområden*: parker, trädgårdar eller andra utomhusområden som är öppna för turister, resenärer och övernattningsgäster.

Artikel 3

För att ett turistlogi ska tilldelas EU-miljömärket enligt förordning (EG) nr 66/2010 ska det ingå i produktgruppen "turistlogi" i enlighet med definitionen i artikel 1 i detta beslut och uppfylla samtliga följande krav samt de tillhörande bedömnings- och kontrollkrav som anges i bilagan till detta beslut.

- a) Det ska uppfylla alla kriterier som anges i avsnitt A i bilagan till detta beslut.
- b) Det ska uppfylla ett tillräckligt antal av de kriterier som anges i avsnitt B i bilagan till detta beslut för att uppnå det antal poäng som krävs enligt artiklarna 4 och 5.

Artikel 4

1. Vid tillämpning av artikel 3 b ska logitjänsterna uppnå minst 20 poäng.
2. Det minsta antal poäng som krävs enligt punkt 1 ska ökas med följande:
 - a) 3 poäng om ledningen för eller ägaren till anläggningen för logitjänster tillhandahåller måltider.
 - b) 3 poäng om ledningen för eller ägaren till anläggningen för logitjänster ger gästerna tillgång till grönområden.
 - c) 3 poäng om ledningen för eller ägaren till anläggningen för logitjänster tillhandahåller fritids- eller gymanläggningar, eller 5 poäng om dessa fritids- eller gymanläggningar består av en friskvårdsanläggning som är tillgänglig för icke-boende.

Artikel 5

1. Vid tillämpning av artikel 3 b ska campingplatstjänsten uppnå minst 20 poäng eller, om gemensamma tjänster tillhandahålls, 24 poäng.
2. Det minsta antal poäng som krävs enligt punkt 1 ska ökas med följande:
 - a) 3 poäng om ledningen för eller ägaren till anläggningen för campingplatstjänster tillhandahåller måltider.
 - b) 3 poäng om ledningen för eller ägaren till anläggningen för campingplatstjänster ger gästerna tillgång till grönområden.
 - c) 3 poäng om ledningen för eller ägaren till anläggningen för campingplatstjänster tillhandahåller fritids- eller gymanläggningar, eller 5 poäng om dessa fritids- eller gymanläggningar består av en friskvårdsanläggning som är tillgänglig för icke-boende.

Artikel 6

Kriterierna för EU-miljömärket för produktgruppen "turistlogi" och de tillhörande bedömnings- och kontrollkraven ska gälla i fem år från den dag då detta beslut delges.

Artikel 7

För administrativa ändamål ska produktgruppen "turistlogi" tilldelas kodnummer "051".

Artikel 8

Besluten 2009/564/EG och 2009/578/EG ska upphöra att gälla.

Artikel 9

Genom undantag från artikel 8 får ansökningar om EU-miljömärket för produkter i produktgrupperna "logitjänster" eller "campingplatstjänster" som lämnas in inom två månader från den dag då detta beslut delges baseras antingen på kriterierna i beslut 2009/578/EG respektive beslut 2009/564/EG, eller på kriterierna i det här beslutet.

Licenser för EU-miljömärket som tilldelats enligt kriterierna i beslut 2009/564/EG eller beslut 2009/578/EG får användas i 20 månader från och med den dag då det här beslutet delges.

Artikel 10

Detta beslut riktar sig till medlemsstaterna.

Utfärdat i Bryssel den 25 januari 2017.

På kommissionens vägnar
Karmenu VELLA
Ledamot av kommissionen

BILAGA

ALLMÄN RAM

KRITERIER FÖR EU-MILJÖMÄRKET

Kriterier för tilldelning av EU-miljömärket till turistlogi

Obligatoriska kriterier*Allmänna förvaltningskriterier*

Kriterium 1. Grund för ett miljöledningssystem

Kriterium 2. Utbildning av personal

Kriterium 3. Information till gäster

Kriterium 4. Allmänt underhåll

Kriterium 5. Övervakning av förbrukning

Kriterier för energi

Kriterium 6. Energieffektiv rumsuppvärmning och vattenvärmare

Kriterium 7. Energieffektiv luftkonditionering och energieffektiva luftvärmepumpar

Kriterium 8. Energieffektiv belysning

Kriterium 9. Värmereglering

Kriterium 10. Automatisk avstängning av uppvärmning, ventilation, luftkonditionering och belysning

Kriterium 11. Uppvärmnings- och luftkonditioneringsanordningar utomhus

Kriterium 12. Upphandling av el från en leverantör av förnybar el

Kriterium 13. Kol och eldningsolja

Kriterier för vatten

Kriterium 14. Effektiva anslutningar för vatten: blandare och duschar i badrum

Kriterium 15. Effektiva anslutningar för vatten: toaletter och urinaler

Kriterium 16. Mindre smutsvätt genom återanvändning av handdukar och sängkläder

Kriterier för avfall och avloppsvatten

Kriterium 17. Förebyggande av avfall: plan för minskat matavfall

Kriterium 18. Förebyggande av avfall: engångsartiklar

Kriterium 19. Källsortering och borttransport för återvinning

Övriga kriterier

Kriterium 20. Rökfria gemensamma utrymmen och rum

Kriterium 21. Främjande av miljövänliga transportmedel

Kriterium 22. Information på EU-miljömärket

Valfria kriterier*Allmänna förvaltningskriterier*

- Kriterium 23. Emasregistrering eller ISO-certifiering av anläggningen (upp till 5 poäng)
- Kriterium 24. Emasregistrering eller ISO-certifiering av leverantörer (upp till 5 poäng)
- Kriterium 25. Miljömärkta tjänster (upp till 4 poäng)
- Kriterium 26. Information och upplysning om miljöfrågor och sociala frågor (upp till 2 poäng)
- Kriterium 27. Övervakning av förbrukning: konsumtionsmätning av energi och vatten (upp till 2 poäng)

Kriterier för energi

- Kriterium 28. Energieffektiv rumsuppvärmning och vattenvärmare (upp till 3 poäng)
- Kriterium 29. Energieffektiv luftkonditionering och energieffektiva luftvärmepumpar (upp till 3,5 poäng)
- Kriterium 30. Luftvärmepumpar med upp till 100 kW värmeeffekt (3 poäng)
- Kriterium 31. Energieffektiva hushållsapparater och energieffektiv belysning (upp till 4 poäng)
- Kriterium 32. Värmeåtervinning (upp till 3 poäng)
- Kriterium 33. Värmereglering och fönsterisolering (upp till 4 poäng)
- Kriterium 34. Automatisk avstängning av apparater och anordningar (upp till 4,5 poäng)
- Kriterium 35. Fjärrvärme/fjärrkyla och kyla via kraftvärme (upp till 4 poäng)
- Kriterium 36. Elektriska handtorkar med närhetssensor (1 poäng)
- Kriterium 37. Utsläpp från pannor och värmepumpar för rumsuppvärmning (1,5 poäng)
- Kriterium 38. Upphandling av el från en leverantör av förnybar el (upp till 4 poäng)
- Kriterium 39. Egenproduktion av el från förnybara energikällor (upp till 5 poäng)
- Kriterium 40. Värmeenergi från förnybara energikällor (upp till 3,5 poäng)
- Kriterium 41. Uppvärmning av swimmingpooler (upp till 1,5 poäng)

Kriterier för vatten

- Kriterium 42. Effektiva anslutningar för vatten: blandare och duschar i badrum (upp till 4 poäng)
- Kriterium 43. Effektiva anslutningar för vatten: toaletter och urinaler (upp till 4,5 poäng)
- Kriterium 44. Vattenförbrukning för diskmaskiner (2,5 poäng)
- Kriterium 45. Vattenförbrukning för tvättmaskiner (3 poäng)
- Kriterium 46. Uppgifter om vattnets hårdhetsgrad (upp till 1,5 poäng)
- Kriterium 47. Optimerad skötsel av pooler (upp till 2,5 poäng)
- Kriterium 48. Återvinning av regnvatten och gråvatten (upp till 3 poäng)
- Kriterium 49. Effektiv bevattning (1,5 poäng)
- Kriterium 50. Inhemskarter eller icke-invasiva främmande arter i utomhusplanteringar (upp till 2 poäng)

Kriterier för avfall och avloppsvatten

- Kriterium 51. Pappersprodukter (upp till 2 poäng)
- Kriterium 52. Sällanköpsvaror (upp till 4 poäng)
- Kriterium 53. Tillhandahållande av drycker (2 poäng)
- Kriterium 54. Upphandling av disk-, tvätt- och rengöringsmedel samt toalettartiklar (upp till 2 poäng)
- Kriterium 55. Minimering av användningen av rengöringsprodukter (1,5 poäng)
- Kriterium 56. Halkbekämpning (1 poäng)
- Kriterium 57. Uttjänta textilier och möbler (upp till 2 poäng)
- Kriterium 58. Kompostering (upp till 2 poäng)
- Kriterium 59. Rening av avloppsvatten (upp till 3 poäng)

Övriga kriterier

- Kriterium 60. Rökfria rum (1 poäng)
- Kriterium 61. Social policy (upp till 2 poäng)
- Kriterium 62. Underhållsfordon (1 poäng)
- Kriterium 63. Tillhandahållande av miljövänliga transportmedel (upp till 2,5 poäng)
- Kriterium 64. Icke hårdgjorda ytor (1 poäng)
- Kriterium 65. Lokala och ekologiska produkter (upp till 4 poäng)
- Kriterium 66. Undvikande av bekämpningsmedel (2 poäng)
- Kriterium 67. Ytterligare miljöåtgärder och sociala åtgärder (upp till 3 poäng)

BEDÖMNING OCH KONTROLL

De särskilda bedömnings- och kontrollkraven anges under varje kriterium i delarna A och B.

När sökanden ska tillhandahålla intyg, dokumentation, analyser eller testrapporter, eller på annat sätt styrka att kriterierna uppfylls, kan dessa dokument, beroende på omständigheterna, komma antingen från sökanden själv eller från dennes leverantör(er) etc.

Behöriga organ ska företrädesvis erkänna styrkande handlingar utfärdade av organ som är ackrediterade enligt relevant harmoniserad standard för provnings- och kalibreringslaboratorier samt verifikationer från organ som är ackrediterade enligt relevant harmoniserad standard för organ som certifierar produkter, processer och tjänster. Ackreditering ska utföras i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 ⁽¹⁾.

Uppgifter ur miljöredovisningar enligt EU:s miljölednings- och miljörevisionsordning (Emas) ⁽²⁾ anses vara bevis som är likvärdiga med de styrkande handlingar som nämns i föregående punkt.

Där så är lämpligt får andra testmetoder än de som anges för varje kriterium användas om de godkänts som likvärdiga av det behöriga organ som bedömer ansökan.

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och marknadskontroll i samband med saluföring av produkter och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93 (EUT L 218, 13.8.2008, s. 30).

⁽²⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1221/2009 av den 25 november 2009 om frivilligt deltagande för organisationer i gemenskapens miljölednings- och miljörevisionsordning (Emas) och om upphävande av förordning (EG) nr 761/2001 och kommissionens beslut 2001/681/EG och 2006/193/EG (EUT L 342, 22.12.2009, s. 1).

Där så är lämpligt får behöriga organ begära in kompletterande dokumentation och genomföra oberoende kontroller.

De behöriga organen ska göra ett inledande besök på plats innan EU-miljömärket tilldelas, och de får göra uppföljningsbesök på plats med jämna mellanrum under giltighetstiden.

Det förutsätts att tjänsterna uppfyller alla rättsliga krav i det respektive land eller de respektive länder där anläggningen är belägen. Särskilt följande ska säkerställas:

1. Den fysiska strukturen är förenlig med unionens, nationella och lokala lagar och andra författningar i fråga om energieffektivitet och värmeisolering, vattenkällor, vattenrening och omhändertagande av avloppsvatten (inbegripet kemiska toaletter), insamling och bortskaffande av avfall, underhåll och service av utrustning, säkerhets- och hälsobestämmelser samt områdets alla relevanta lagar och andra författningar om bevarande av landskapet och den biologiska mångfalden.
2. Företaget är operativt och registrerat, i enlighet med nationella eller lokala lagar, och dess personal är lagenligt anställd och försäkrad. För detta ändamål ska de anställda ha ett skriftligt avtal enligt nationell lagstiftning, de ska erhålla minst den nationella eller regionala minimilön som fastställts i kollektivavtal (om kollektivavtal saknas ska personalen erhålla åtminstone tillämplig nationell eller regional minimilön) och ha arbetstider som överensstämmer med nationell lagstiftning.

Sökanden ska intyga och visa att tjänsten uppfyller dessa krav, med användning av oberoende verifieringar eller bevis i form av dokument, och i enlighet med nationell lagstiftning om dataskydd (t.ex. bygglov, intyg från tekniska experter som redogör för hur nationell lagstiftning och lokala bestämmelser avseende ovannämnda aspekter av byggnaden är uppfyllda, en kopia av en skriftlig social policy, kopior av kontrakt, intyg om att de anställda är registrerade i det nationella försäkringssystemet, officiell dokumentation/registerutdrag med de anställdas namn och antalet anställda utfärdade av behörig lokal myndighet för kontroll av arbetsplatser eller en företrädare för denna). Dessutom kan slumpmässiga intervjuer med personalen göras i samband med besök på plats.

DEL A

KRITERIER SOM AVSES I ARTIKEL 3 a

ALLMÄN FÖRVALTNING

Kriterium 1. Grund för ett miljöledningssystem

Anläggningen ska lägga grunden för ett miljöledningssystem genom att tillämpa följande processer:

- En **miljöpolicy** som anger de viktigaste miljöaspekterna i fråga om energi, vatten och avfall av betydelse för anläggningen.
- En detaljerad **handlingsplan** som fastställer mål för miljöprestanda när det gäller vissa miljöaspekter som ska fastställas minst vartannat år, med beaktande av de krav som fastställs genom detta beslut om EU-miljömärke.

Om de fastställda miljöaspekterna inte behandlas för detta EU-miljömärke bör målen företrädesvis baseras på indikatorer för miljöprestanda och riktmärken för resultat i världsklass enligt referensdokumentet om bästa miljöledningspraxis för turismsektorn ⁽¹⁾ (Emas).

- En **intern utvärdering** där man minst en gång per år kontrollerar organisationens resultat med avseende på målen i handlingsplanen och fastställer korrigeringsåtgärder om så behövs.

⁽¹⁾ Kommissionens beslut (EU) 2016/611 av den 15 april 2016 om referensdokumentet för bästa miljöledningspraxis, indikatorer för sektorspecifik miljöprestanda och riktmärken för resultat i världsklass för turismsektorn enligt förordning (EG) nr 1221/2009 om frivilligt deltagande för organisationer i gemenskapens miljölednings- och miljörevisionsordning (Emas) (EUT L 104, 20.4.2016, s. 27).

Information om de processer som nämns i föregående stycke ska finnas tillgänglig, så att gäster och personal kan ta del av den.

Kommentarer och återkoppling från gäster som samlats in via det frågeformulär som avses i kriterium 3 ska utvärderas i den interna utvärderingen och i handlingsplanen, om så krävs.

Bedömning och kontroll

Sökanden ska intyga att detta kriterium är uppfyllt och bifoga

- en kopia av miljöpolicyen,
- handlingsplanen, och
- utvärderingsrapporten, som ska göras tillgänglig för det behöriga organet inom två år efter ansökan, och den uppdaterade versionen vartannat år.

Sökande som är registrerade enligt Emas eller certifierade enligt ISO 14001 ska anses uppfylla kraven. I detta fall ska ISO 14001-certifikatet eller Emas-registreringen tillhandahållas som bevis. När det gäller certifiering enligt ISO 14001 ska ansökan kompletteras med en rapport som sammanfattar vilka resultat som nåtts när det gäller uppfyllandet av målen i handlingsplanen.

Kriterium 2. Utbildning av personal

- a) Man ska från anläggningens sida informera och utbilda personalen (inklusive inhyrd extern personal), t.ex. genom skriftliga rutiner eller manualer, för att säkerställa att miljöåtgärderna tillämpas och för att öka medvetenheten om miljöansvarigt beteende i enlighet med de obligatoriska och tillämpliga frivilliga kriterierna för EU-miljömärket. Särskilt följande aspekter ska ingå i personalutbildningen:
- i) Anläggningens miljöpolicy och miljöhandlingsplan samt medvetenheten om EU-miljömärket för turistlogi.
 - ii) Energisparåtgärder beträffande belysning, luftkonditionering och uppvärmning när personal lämnar ett rum eller när fönster öppnas.
 - iii) Vattensparande åtgärder i samband med läckagekontroll, (be)vattning, frekvens för byten av lakan och handdukar samt förfarandet för backspolning av pooler.
 - iv) Åtgärder för att minska mängden kemikalier som används vid rengöring, disk, desinfektion, tvätt samt andra speciella typer av rengöring (t.ex. backspolning av swimmingpooler); sådana kemikalier ska bara användas då det är nödvändigt, och om information om dosering finns tillgänglig ska dessa produkter doseras enligt vad som anges på förpackningen eller rekommenderas av tillverkaren.
 - v) Avfallsminskning och avfallssortering med avseende på engångsartiklar och bortskaffandekategorier.
 - vi) Tillgång till miljövänliga transportmedel för personalen.
 - vii) Den relevanta information som personalen ska ge till gästerna, i enlighet med kriterium 3.
- b) All nyanställd personal ska ges lämplig utbildning inom fyra veckor från det att anställningen inleds, och all övrig personal ska minst en gång om året ges fortbildning om ovannämnda aspekter.

Bedömning och kontroll

Sökanden ska intyga att detta kriterium är uppfyllt och bifoga en beskrivning av utbildningsprogrammet och dess innehåll samt ange vilka anställda som erhållit vilken utbildning vid vilken tidpunkt. Datum för och typen av personalutbildning ska dokumenteras som bevis på att denna fortbildning har ägt rum.

Kriterium 3. Information till gäster

- a) Man ska från anläggningens sida också informera gästerna i syfte att säkerställa att miljöåtgärderna tillämpas och för att öka medvetenheten om miljöansvarigt beteende i enlighet med de obligatoriska och tillämpliga frivilliga kriterierna för EU-miljömärket. Gästerna ska aktivt informeras i muntlig eller skriftlig form, i receptionen eller på rummen. Informationen ska särskilt täcka följande aspekter:
- i) Anläggningens miljöpolicy samt medvetenhet om EU-miljömärket för turistlogi.
 - ii) Energisparåtgärder beträffande belysning, luftkonditionering och uppvärmning när gästerna lämnar rummet eller när fönster öppnas.
 - iii) Vattensparande åtgärder i samband med läckagekontroll och frekvensen för byte av lakan och handdukar.
 - iv) Avfallsminskning och avfallssortering med avseende på engångsartiklar och bortskaffandekategorier samt föremål etc. som inte får bortskaffas via avloppsvattnet. Därutöver ska en affisch eller någon annan typ av informationsmaterial med råd om hur man kan minska livsmedelssvinn anslås i frukostrum och matsalar.
 - v) Tillgång till miljövänliga transportmedel för gästerna.
 - vi) Anläggningen ska informera gästerna om lokala sevärdheter, guider, restauranger, marknader och hantverkscentrum.
- b) Gästerna ska få ett frågeformulär, via internet eller på anläggningen, där man ber om deras synpunkter på de allmänna miljöaspekter som anges i punkt a och där de får ange om de generellt sett är nöjda med anläggningens tjänster och utrustning. Det ska finnas ett tydligt förfarande för att dokumentera gästernas synpunkter och klagomål samt hur dessa besvarats och vilka korrigerande åtgärder som vidtagits.

Bedömning och kontroll

Sökanden ska intyga att detta kriterium är uppfyllt och bifoga kopior av den information som gästerna får. Sökanden ska redovisa rutinerna för spridning och insamling av information och av frågeformuläret, samt rutinerna för att ta ställning till återkoppling.

Kriterium 4. Allmänt underhåll

Förebyggande underhåll av maskiner/anordningar ska göras minst en gång om året, eller oftare om så krävs enligt lagstiftning eller anges i tillverkarens instruktioner. Underhållet ska inkludera inspektion av eventuella läckor och säkerställande av att åtminstone den utrustning som gäller energi (t.ex. apparater för uppvärmning, ventilation och luftkonditionering samt kylsystem) och vatten (t.ex. sanitetsarmatur och bevattningssystem) på anläggningen fungerar på avsett sätt.

Apparater som använder köldmedier som omfattas av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 517/2014 ⁽¹⁾ ska besiktigas och underhållas enligt följande:

- a) För utrustning som innehåller fluorerade växthusgaser i mängder på 5 ton koldioxidekvivalenter eller mer men mindre än 50 ton koldioxidekvivalenter: minst var tolfte månad eller, om ett läckagevarningssystem är installerat, minst var tjugofjärde månad.
- b) För utrustning som innehåller fluorerade växthusgaser i mängder på 50 ton koldioxidekvivalenter eller mer men mindre än 500 ton koldioxidekvivalenter: minst var sjätte månad eller, om ett läckagevarningssystem är installerat, minst var tolfte månad.
- c) För utrustning som innehåller fluorerade växthusgaser i mängder på 500 ton koldioxidekvivalenter eller mer: minst var tredje månad eller, om ett läckagevarningssystem är installerat, minst var sjätte månad.

Allt underhållsarbete ska registreras i ett särskilt underhållsregister, med angivande av ungefär hur mycket vatten som läcker ut från utrustningen för vattenförsörjning.

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 517/2014 av den 16 april 2014 om fluorerade växthusgaser och om upphävande av förordning (EG) nr 842/2006 (EUT L 150, 20.5.2014, s. 195).

Bedömning och kontroll

Sökanden ska intyga att kraven är uppfyllda och bifoga en kortfattad beskrivning av underhållsprogrammet, uppgifter om de personer eller företag som utför underhållet och underhållsregistret.

Kriterium 5. Övervakning av förbrukning

Anläggningen ska ha rutiner för månatlig eller, i varje fall, årlig insamling och kontroll av uppgifter när det gäller åtminstone följande aspekter:

- Specifik energianvändning (kWh/gästnatt och/eller kWh/m² (inomhusutrymmen) per år).
- Procentandel slutlig energiförbrukning som tillgodoses av förnybar energi som produceras på plats.
- Vattenförbrukning per gästnatt (liter/gästnatt), inklusive vatten som används för bevattning (i förekommande fall) och för övriga verksamheter där vatten förbrukas.
- Avfallsproduktion per gästnatt (kg/gästnatt). Matsvinn ska övervakas separat ⁽¹⁾.
- Förbrukning av kemiska produkter för rengöring, disk, tvätt, desinfektion och andra speciella rengöringsändamål (t.ex. backspolning av swimmingpooler) (kg eller liter/gästnatt), med angivande av om produkterna är bruksfärdiga eller i form av koncentrat.
- Procentandel av produkter med ett ISO-miljömärke av typ I som används inom ramen för de tillämpliga frivilliga kriterierna i detta beslut om EU-miljömärket.

Bedömning och kontroll

Sökanden ska intyga att detta kriterium är uppfyllt och redovisa rutinerna för insamling och övervakning. Anläggningen ska lämna in en kort sammanfattning av de insamlade uppgifterna för ovannämnda förbrukningsparametrar tillsammans med den interna utvärderingsrapport som nämns i kriterium 1, och dessa ska göras tillgängliga för det behöriga organet inom två år efter ansökan och därefter vartannat år.

ENERGI

Kriterium 6. Energieffektiv rumsuppvärmning och vattenvärmare

- Vattenvärmare för rumsuppvärmning som installeras under EU-miljömärkets giltighetstid ska
 - utgöras av högeffektiva kraftvärmepannor enligt definitionen i Europaparlamentets och rådets direktiv 2012/27/EU ⁽²⁾, eller
 - ha en årstidsbetingad energieffektivitet vid rumsuppvärmning och/eller utsläppsgränsvärden för växthusgaser i enlighet med värdena i nedanstående tabeller, beräknade i enlighet med kommissionens beslut 2014/314/EU ⁽³⁾:

Typ av vattenvärmare för rumsuppvärmning	Effektivitetsindikator
Alla pannor eller värmepumpar för rumsuppvärmning utom värmare med panna för fast biobränsle och värmare med värmepump	Lägsta årstidsbetingad energieffektivitet vid rumsuppvärmning (η_s) \geq 98 %
Värmare med panna för fast biobränsle	Lägsta årstidsbetingad energieffektivitet vid rumsuppvärmning (η_s) \geq 79 %

⁽¹⁾ Tillämpligt om måltider tillhandahålls och lokala avfallshanteringsanläggningar tillåter separat insamling av organiskt avfall.

⁽²⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2012/27/EU av den 25 oktober 2012 om energieffektivitet, om ändring av direktiven 2009/125/EG och 2010/30/EU och om upphävande av direktiven 2004/8/EG och 2006/32/EG (EUT L 315, 14.11.2012, s. 1).

⁽³⁾ Kommissionens beslut 2014/314/EU av den 28 maj 2014 om fastställande av kriterier för tilldelning av EU:s miljömärke till vattenvärmare (EUT L 164, 3.6.2014, s. 83).

Typ av vattenvärmare för rumsuppvärmning	Effektivitetsindikator
Värmare med värmepump (två alternativ får användas för värmepumpar som använder köldmedier med GWF-faktor $\leq 2\ 000$, alternativ 2 är obligatoriskt för värmepumpar som använder köldmedier med GWF-faktor $\leq 2\ 000$)	Alternativ 1 – <i>Lägsta årstidsbetingad energieffektivitet vid rumsuppvärmning/köldmediets GWF-faktor</i>
	$\eta_s \geq 107\ \%/[0-500]$ $\eta_s \geq 110\ \%/[500-1\ 000]$ $\eta_s \geq 120\ \%/[1\ 000-2\ 000]$ $\eta_s \geq 130\ \%/> 2\ 000$
	Alternativ 2 – <i>Utsläppsgränsvärden för växthusgaser</i>
	150 g CO ₂ -ekvivalenter/kWh producerad värme

- b) Rumsvärmare som installeras under EU-miljömärkets giltighetstid ska uppfylla kraven avseende lägsta årstidsbetingad energieffektivitet vid rumsuppvärmning i kommissionens förordningar (EU) 2015/1185 ⁽¹⁾ eller (EU) 2015/1188 ⁽²⁾.
- c) Vattenvärmare som installeras under EU-miljömärkets giltighetstid ska ha minst följande relevanta indikatorer för energieffektivitet:

Typ av varmvattenberedare	Energi effektivitetsindikator
Alla varmvattenberedare med en deklarerad belastningsprofil $\leq S$	Energiklass A ^(b)
Alla varmvattenberedare utom varmvattenberedare med värmepump, med en deklarerad belastningsprofil $> S$ och $\leq XXL$	Energiklass A ^(b)
Varmvattenberedare med värmepump med en deklarerad belastningsprofil $> S$ och $\leq XXL$	Energiklass A+ ^(b)
Alla varmvattenberedare med en deklarerad belastningsprofil $> XXL$ (3XL och 4XL)	Energieffektivitet vid uppvärmning av vatten $\geq 131\ \%$ ^(c)

^(b) Enligt definitionen i bilaga II till kommissionens delegerade förordning (EU) nr 812/2013 ⁽¹⁾.

^(c) Enligt definitionen i bilaga VI till kommissionens förordning (EU) nr 814/2013 ⁽²⁾.

⁽¹⁾ Kommissionens delegerade förordning (EU) nr 812/2013 av den 18 februari 2013 om komplettering av Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/30/EU vad gäller energimärkning av varmvattenberedare, ackumulatortankar och paket med varmvattenberedare och solvärmeutrustning (EUT L 239, 6.9.2013, s. 83).

⁽²⁾ Kommissionens förordning (EU) nr 814/2013 av den 2 augusti 2013 om genomförande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/125/EG med avseende på krav på ekodesign för varmvattenberedare och ackumulatortankar (EUT L 239, 6.9.2013, s. 162).

- d) Befintliga kraftvärmepannor ska uppfylla definitionen av högeffektiv kraftvärme i bilaga III till Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/8/EG ⁽³⁾ eller bilaga II till direktiv 2012/27/EU för pannor som installerats efter den 4 december 2012.
- e) Befintliga värmepannor som eldas med flytande eller gasformiga bränslen enligt definitionen i rådets direktiv 92/42/EEG ⁽⁴⁾ ska uppfylla effektivitetskrav som minst motsvarar tre stjärnor enligt vad som anges i det direktivet. Pannor som inte omfattas av direktiv 92/42/EEG ska ha en verkningsgrad som motsvarar tillverkarens instruktioner och uppfyller kraven i nationell och lokal lagstiftning, men för sådana befintliga pannor (utom pannor som drivs med biomassa) får verkningsgraden inte understiga 88 %.

⁽¹⁾ Kommissionens förordning (EU) 2015/1185 av den 24 april 2015 om genomförande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/125/EG vad gäller ekodesignkrav för rumsvärmare för fastbränsle (EUT L 193, 21.7.2015, s. 1).

⁽²⁾ Kommissionens förordning (EU) 2015/1188 av den 28 april 2015 om genomförande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/125/EG vad gäller ekodesignkrav för rumsvärmare (EUT L 193, 21.7.2015, s. 76).

⁽³⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/8/EG av den 11 februari 2004 om främjande av kraftvärme på grundval av efterfrågan på nyttiggjord värme på den inre marknaden för energi och om ändring av direktiv 92/42/EEG (EUT L 52, 21.2.2004, s. 50).

⁽⁴⁾ Rådets direktiv 92/42/EEG av den 21 maj 1992 om effektivitetskrav för nya värmepannor som eldas med flytande eller gasformigt bränsle (EGT L 167, 22.6.1992, s. 17).

Bedömning och kontroll

När det gäller kraven i leden a, b och c ska innehavaren av EU-miljömärket informera det behöriga organet om den nya installationen av de berörda apparaterna under EU-miljömärkets giltighetstid och tillhandahålla tekniska specifikationer från tillverkaren eller från de tekniker som ansvarar för installation, försäljning eller underhåll av pannorna eller värmepumparna för rumsuppvärmning och av varmvattenberedarna, där det anges hur effektivitetskraven uppfylls. Vattenvärmare som tilldelats EU-miljömärket ska anses uppfylla krav a ii. Produkter som tilldelats andra ISO-märken av typ I och som uppfyller något av kraven i leden a–e ska anses uppfylla kraven i respektive punkt i detta kriterium. Om vattenvärmare som tilldelats EU-miljömärket används ska sökanden tillhandahålla en kopia av EU-miljömärket eller en kopia av etiketten från förpackningen som visar att märket tilldelats i enlighet med beslut 2014/314/EU. När produkter som tilldelats andra ISO-märken av typ I används ska sökanden tillhandahålla en kopia av ISO-märket av typ I eller en kopia av etiketten på förpackningen samt ange kraven för ISO-märket av typ I motsvarande förteckningarna i leden a–e. När det gäller kraven i leden d och e ska sökanden tillhandahålla tekniska specifikationer från tillverkaren eller från de tekniker som ansvarar för installation, försäljning eller underhåll av pannorna eller värmepumparna för rumsuppvärmning och av varmvattenberedarna, där det anges hur effektivitetskraven uppfylls.

Kriterium 7. Energieffektiv luftkonditionering och energieffektiva luftvärmepumpar

Luftkonditioneringsapparater för hushållsbruk och luftvärmepumpar som installeras under EU-miljömärkets giltighetstid ska vara av minst följande relevanta energieffektivitetsklasser, i enlighet med vad som definieras i kommissionens delegerade förordning (EU) nr 626/2011 ⁽¹⁾:

Typ	Energieffektivitetsklass (kylning/värmning)
Monosplit < 3 kW	A+++/A+++
Monosplit 3–4 kW	A+++/A+++
Monosplit 4–5 kW	A+++/A++
Monosplit 5–6 kW	A+++/A+++
Monosplit 6–7 kW	A++/A+
Monosplit 7–8 kW	A++/A+
Monosplit > 8 kW	A++/A++
Multi-split	A++/A+

Anmärkning: Detta kriterium gäller för nätanslutna elektriska luftkonditioneringsapparater och luftvärmepumpar med en märkeffekt på ≤ 12 kW för antingen kylning eller uppvärmning (om apparaten saknar kylfunktion). Kriteriet gäller inte för apparater som använder andra energikällor än el och inte heller för apparater där kondensorsidan eller förångarsidan, eller båda, inte använder luft som värmeöverföringsmedium.

Bedömning och kontroll

Innehavaren av EU-miljömärket ska informera det behöriga organet om den nya installationen av ovannämnda apparater under EU-miljömärkets giltighetstid och tillhandahålla tekniska specifikationer från tillverkaren eller från de tekniker som ansvarar för installation, försäljning eller underhåll av luftkonditioneringsystemet, där det anges hur effektivitetskraven uppfylls.

⁽¹⁾ Kommissionens delegerade förordning (EU) nr 626/2011 av den 4 maj 2011 om komplettering av Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/30/EU vad gäller energimärkning av luftkonditioneringsapparater (EUT L 178, 6.7.2011, s. 1).

Kriterium 8. Energieffektiv belysning

- a) Vid tidpunkten för tilldelningen av EU-miljömärket ska
- i) minst 40 % av all belysning på anläggningen vara av minst klass A, fastställt i enlighet med bilaga VI till kommissionens delegerade förordning (EU) nr 874/2012 ⁽¹⁾,
 - ii) minst 50 % av den belysning som är så belägen att lamporna troligen kommer att vara tända mer än fem timmar per dygn vara av minst klass A, fastställt i enlighet med bilaga VI till delegerade förordning (EU) nr 874/2012.
- b) Inom två år från tidpunkten för tilldelningen av EU-miljömärket ska
- i) minst 80 % av all belysning på anläggningen vara av minst klass A, fastställt i enlighet med bilaga VI till delegerade förordning (EU) nr 874/2012,
 - ii) 100 % av den belysning som är så belägen att lamporna troligen kommer att vara tända mer än fem timmar per dygn vara av minst klass A, fastställt i enlighet med bilaga VI till delegerade förordning (EU) nr 874/2012.

Anmärkning: Procentsatserna har fastställts med hänsyn till den totala mängd belysningsarmaturer som lämpar sig för energisnål belysning. Ovannämnda mål gäller inte för belysningsarmaturer vars fysiska egenskaper inte medger användning av energisnåla lampor.

Bedömning och kontroll

Sökanden ska förse det behöriga organet med skriftliga rapporter om den totala mängden lampor och armaturer som är lämpliga att använda för energisnål belysning, drifttider och mängden energisnåla lampor och armaturer med energieffektiva lampor och armaturer av minst klass A, fastställt i enlighet med bilaga VI till delegerade förordning (EU) nr 874/2012. Rapporterna ska även innehålla förklaringar i de fall där det varit omöjligt att ersätta lampor och armaturer till följd av att olika fysiska egenskaper omöjliggör användning av energisnåla lampor och armaturer. Två rapporter ska lämnas in, en första rapport vid tidpunkten för ansökan och en andra inom högst två år från dagen för tilldelning av miljömärket.

De fysiska egenskaper som kan förhindra användning av energisnåla lampor kan inbegripa dekorationsbelysning som kräver särskilda lampor och armaturer, dimbar belysning, situationer där energisnål belysning kanske inte finns tillgänglig. I dessa fall ska belägg tillhandahållas för att visa varför energisnåla lampor och armaturer inte kan användas. Detta kan exempelvis inbegripa fotografier av den belysningstyp som finns installerad.

Kriterium 9. Värmereglering

Temperaturen i alla gemensamma utrymmen (t.ex. restauranger, sällskapsrum och konferenslokaler) ska regleras individuellt inom följande fastställda intervall:

- i) För gemensamma utrymmen ska grundtemperaturen i kylningsläge ligga på 22 °C (\pm 2 °C på gästernas begäran) eller högre under hela sommaren.
- ii) För gemensamma utrymmen ska grundtemperaturen i uppvärmningsläge ligga på 22 °C (\pm 2 °C på gästernas begäran) eller lägre under hela vintern.

Bedömning och kontroll

Sökanden ska intyga att detta kriterium är uppfyllt och bifoga dokumentation om värmeregleringssystemen eller de förfaranden som tillämpas för att ställa in fastställda temperaturintervall.

⁽¹⁾ Kommissionens delegerade förordning (EU) nr 874/2012 av den 12 juli 2012 om komplettering av Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/30/EU vad gäller energimärkning av elektriska lampor och armaturer (EUT L 258, 26.9.2012, s. 1).

Kriterium 10. Automatisk avstängning av uppvärmning, ventilation, luftkonditionering och belysning

- a) System och apparater för uppvärmning, ventilation och luftkonditionering som installeras under EU-miljömärkets giltighetstid ska vara försedda med automatisk avstängning när fönster öppnas och när gästerna lämnar rummen.
- b) Automatiska system (t.ex. sensorer, centralnyckel/kort etc.) som släcker all belysning när gästerna lämnar ett rum ska installeras vid uppförandet och/eller renoveringen av alla nya och/eller renoverade logiplatsenheter/gästrum under EU-miljömärkets giltighetstid.

Anmärkning: Små anläggningar (upp till 5 rum) är undantagna.

Bedömning och kontroll

Innehavaren av EU-miljömärket ska informera det behöriga organet om den nya installationen under EU-miljömärkets giltighetstid av system eller apparater för automatisk avstängning av uppvärmning, ventilation, luftkonditionering och belysning samt tillhandahålla tekniska specifikationer från de tekniker som ansvarar för installation eller underhåll av systemen/apparaterna.

Kriterium 11. Uppvärmnings- och luftkonditioneringsanordningar utomhus

Anläggningen får inte använda några uppvärmnings- eller luftkonditioneringsanordningar utomhus.

Bedömning och kontroll

Sökanden ska intyga att detta kriterium är uppfyllt. Detta ska kontrolleras vid besöket på plats.

Kriterium 12. Upphandling av el från en leverantör av förnybar el

- a) Om det finns **mellan en och fyra leverantörer som erbjuder individuella gröna eltariffer med 50 %** av elektriciteten från förnybara energikällor eller som erbjuder **separata certifikat om ursprungsgaranti** där anläggningen är belägen.

Anläggningen ska få minst 50 % av sin el från förnybara energikällor, enligt definitionen i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/28/EG⁽¹⁾. Vid tillämpningen av denna bestämmelse gäller följande:

Anläggningen ska företrädesvis sluta avtal om en **individuell eltariff** där minst 50 % av elen kommer från förnybara energikällor. Detta krav är uppfyllt antingen om det kan visas att den totala bränslemix som saluförs av leverantören är till minst 50 % förnybar eller om den bränslemix som gäller för den valda tariffen är till minst 50 % förnybar.

Eller

Kravet på minst 50 % förnybar energi kan också uppfyllas genom ett **icke-kopplat köp** av ursprungsgarantier, enligt definitionen i artikel 2 j i direktiv 2009/28/EG, som handlas i linje med principerna och reglerna för drift av det europeiska systemet för energicertifiering (EECS). I detta fall ska följande villkor vara uppfyllda:

- i) De nationella bestämmelserna i både export- och importlandet föreskriver domänprotokoll som godkänts av Association of Issuing Bodies (AIB) i enlighet med principerna och reglerna för drift av det europeiska systemet för energicertifiering, i syfte att undvika dubbelräkning om kunden väljer ett icke-kopplat köp av ursprungsgarantier.
- ii) Den mängd ursprungsgarantier som förvärvas genom icke-kopplade köp motsvarar sökandens elförbrukning under samma tidsperiod.

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/28/EG av den 23 april 2009 om främjande av användningen av energi från förnybara energikällor och om ändring och ett senare upphävande av direktiven 2001/77/EG och 2003/30/EG (EUT L 140, 5.6.2009, s. 16).

- b) Om det finns **minst fem leverantörer som erbjuder individuella eltariffer med 100 %** av elen från förnybara energikällor där anläggningen är belägen ska anläggningen ta 100 % av sin el från förnybara energikällor genom en individuell grön tariff. Detta krav är uppfyllt antingen om det kan visas att den totala bränslemix som saluförs av leverantören är 100 % förnybar eller om den bränslemix som gäller för den valda tariffen är 100 % förnybar.

Anmärkning: Anläggningar som inte omfattas av tillämpningsområdet för leden a eller b är undantagna. Endast leverantörer som erbjuder den elkraft och växelström som anläggningen efterfrågar medtas för beräkningen av det minsta antal leverantörer som anges i fallen a och b.

Bedömning och kontroll

Sökanden ska tillhandahålla ett intyg från (alternativt ett eller flera avtal med) leverantören eller leverantörerna av el/ursprungsgarantier där det anges vilken typ eller vilka typer av förnybar energikälla det rör sig om och hur stor andel av den levererade elen som kommer från förnybara energikällor, samt en förteckning över leverantörer som i sina tariffer erbjuder grön el där anläggningen är belägen. För sökande som använder ett icke-kopplat köp enligt led a ska också intyg från leverantören av ursprungsgarantier som visar att villkoren i led a är uppfyllda tillhandahållas.

Sökande som inte har tillgång till några leverantörer som erbjuder den eltariff som beskrivs ovan eller ursprungsgarantier i det område där anläggningen är belägen ska lämna skriftliga bevis på bristen på tillgång till leverantörer av gröna tariffer och icke-kopplade ursprungsgarantier.

Enligt artikel 2 a i direktiv 2009/28/EG avses följande med *energi från förnybara energikällor*: energi från förnybara, icke-fossila energikällor, nämligen vindenergi, solenergi, aerotermisk energi, geotermisk energi, hydrotermisk energi och havsenergi, vattenkraft, biomassa, deponigas, gas från avloppsreningsverk samt biogas.

Kriterium 13. Kol och eldningsolja

Inga eldningsoljor vars svavelhalt överstiger 0,1 % och inget kol får användas som energikälla.

Anmärkning: Detta kriterium är endast tillämpligt på anläggningar som har ett eget uppvärmningssystem.

Bedömning och kontroll

Sökanden ska intyga att detta kriterium är uppfyllt och ange vilken typ av energikällor som används. Detta ska kontrolleras vid besöket på plats.

VATTEN

Kriterium 14. Effektiva anslutningar för vatten: blandare och duschar i badrum

Utan att det påverkar tillämpningen av lokala eller nationella bestämmelser om vattenflöde från blandare och duschar i badrum får det genomsnittliga vattenflödet i blandare och duschar i badrum inte överstiga 8,5 liter/minut.

Anmärkning: badkar, regnduschar och massageduschar omfattas inte av detta krav.

Bedömning och kontroll

Sökanden ska intyga att detta kriterium är uppfyllt och bifoga relevant dokumentation, inklusive en redogörelse för hur anläggningen uppfyller kriteriet (t.ex. användning av flödesmätare eller en liten hink och klocka). Sanitetsarmaturer som tilldelats EU-miljömärket eller produkter som tilldelats andra ISO-märken av typ I och som uppfyller ovanstående krav ska anses vara godkända. Om sanitetsarmaturer som tilldelats EU-miljömärket används ska sökanden tillhandahålla en kopia av EU-miljömärket eller av etiketten från förpackningen som visar att märket tilldelats i enlighet med kommissionens beslut 2013/250/EU⁽¹⁾. När andra produkter som tilldelats ett ISO-märke av typ I används ska sökanden tillhandahålla en kopia av ISO-märket av typ I eller en kopia av etiketten på förpackningen samt ange de krav för ISO-märket av typ I som motsvarar ovanstående krav.

⁽¹⁾ Kommissionens beslut 2013/250/EU av den 21 maj 2013 om ekologiska kriterier för tilldelning av EU:s miljömärke till sanitetsarmaturer (EUT L 145, 31.5.2013, s. 6).

Kriterium 15. Effektiva anslutningar för vatten: toaletter och urinaler

Utan att det påverkar tillämpningen av lokala eller nationella bestämmelser om spolning av toaletter och urinaler gäller följande:

- a) Kontinuerlig spolning är inte tillåten för någon urinal på anläggningen.
- b) Toaletter som installeras under EU-miljömärkets giltighetstid ska ha en effektiv spolning på $\leq 4,5$ liter.

Bedömning och kontroll

Sökanden ska lämna en ingående redogörelse för hur anläggningen uppfyller detta kriterium och bifoga relevant dokumentation. För krav b ska innehavaren av miljömärket informera det behöriga organet om den nya installationen av toaletter under EU-miljömärkets giltighetstid och bifoga relevant dokumentation. Vattentoaletter och urinaler som tilldelats EU-miljömärket eller toaletter och urinaler som tilldelats något annat ISO-märke av typ I och som uppfyller ovannämnda krav ska anses vara godkända. Om toaletter och urinaler som tilldelats EU-miljömärket används ska sökanden tillhandahålla en kopia av EU-miljömärket eller en kopia av etiketten på förpackningen som visar att märket tilldelats i enlighet med kommissionens beslut 2013/641/EU ⁽¹⁾. Om produkter som tilldelats andra ISO-märken av typ I används ska sökanden tillhandahålla en kopia av miljömärket av typ I eller en kopia av etiketten på förpackningen och ange vilka krav för ISO-miljömärket av typ I som motsvarar ovannämnda krav.

Kriterium 16. Mindre smutsvätt genom återanvändning av handdukar och sängkläder

Lakan och handdukar på anläggningen ska normalt sett bytas så ofta som anges i dess miljöhandlingsplan, och det ska inte göras varje dag såvida detta inte krävs enligt lag eller nationella bestämmelser eller fastställs genom en tredje parts certifieringssystem som anläggningen deltar i. Mer frekventa byten ska bara göras om detta uttryckligen begärs av gästerna.

Bedömning och kontroll

Sökanden ska intyga att detta kriterium är uppfyllt och bifoga relevant dokumentation om de intervall som fastställts av anläggningen eller genom tredje parts certifieringssystem eller genom lagstiftning eller nationella bestämmelser.

AVFALL OCH AVLOPPSVATTEN

Kriterium 17. Förebyggande av avfall: plan för minskat matavfall

Utan att det påverkar tillämpningen av lokala eller nationella bestämmelser om tillhandahållande av måltider gäller följande:

- a) I syfte att minska mängden förpackningsavfall: Inga portionsförpackningar för icke-lätfördärliga livsmedel (t.ex. kaffe, socker och chokladpulver [utom tepåsar]) får användas vid tillhandahållandet av måltider.
- b) I syfte att balansera förpackningsavfall/livsmedelsavfall beroende på årstiden: För alla lätfördärliga livsmedel (t.ex. yoghurt, sylt, honung, kallskuret, bakverk) ska anläggningen sköta tillhandahållandet av livsmedel till gästerna för att minimera både livsmedels- och förpackningsavfall. För att uppnå detta ska anläggningen följa ett dokumenterat förfarande som är kopplat till handlingsplanen (kriterium 1) och i vilket det anges hur balansen mellan livsmedelsavfall och förpackningsavfall optimeras på grundval av antalet gäster.

Undantagna från detta kriterium är: butiker och varuautomater som sköts av anläggningen samt engångsförpackningar av socker och kaffe som tillhandahålls på rummen, förutsatt att produkterna som används för detta syfte är rättvis- och/eller miljöcertifierade och att använda kaffekapslar (i tillämpliga fall) lämnas tillbaka till producenten för återvinning.

⁽¹⁾ Kommissionens beslut 2013/641/EU av den 7 november 2013 om fastställande av ekologiska kriterier för tilldelning av EU:s miljömärke till vattentoaletter och urinaler (EUT L 299, 9.11.2013, s. 38).

Bedömning och kontroll

Sökanden ska intyga att detta kriterium är uppfyllt och bifoga det dokumenterade förfarande som beskriver hur både livsmedels- och förpackningsavfall minimeras. All eventuell lagstiftning som kräver användning av portionsförpackningar ska också tillhandahållas. I tillämpliga fall ska dokumentation tillhandahållas som visar att villkoren för ett undantag är uppfyllda (t.ex. en återtagningsförklaring från en producent av kaffekapslar, ett ekologiskt märke eller ett rättvisemärke). Detta ska kontrolleras vid besöket på plats.

Lätfördärliga livsmedel definieras som livsmedel som lätt ruttnar eller förstörs; vanligtvis rör det sig om livsmedel som till exempel är minimalt bearbetade eller inte på annat sätt konserverade och som måste kylförvaras för att fördröja förruttning och kvalitetsförlust (Codex Alimentarius).

Kriterium 18. Förebyggande av avfall: engångsartiklar

- a) Engångstoilettartiklar (duschmössor, borstar, nagelfilar, schampo, tvål osv.) ska inte finnas tillgängliga för gästerna på rummen såvida inte gästerna begär detta, eller det finns en skyldighet enligt lag att tillhandahålla dem, eller om de krävs enligt ett oberoende kvalitets- eller certifieringssystem som anläggningen deltar i, eller enligt kvalitetspolicyen för en hotellkedja som anläggningen ingår i.
- b) Engångstillbehör för måltider (t.ex. tallrikar och liknande, bestick och vattenkannor) ska inte finnas tillgängliga för gästerna i rum, restauranger eller barer såvida inte sökanden har ett avtal med ett återvinningsföretag för sådana tillbehör.
- c) Engångshanddukar och engångslakan (utom draglakan) får inte användas i rummen.

Bedömning och kontroll

Sökanden ska intyga att detta kriterium är uppfyllt och bifoga relevant dokumentation som visar hur kriteriet uppfyllts. All eventuell lagstiftning och alla eventuella oberoende kvalitets- eller certifieringssystem som kräver användning av engångsartiklar ska också tillhandahållas. Detta ska kontrolleras vid besöket på plats.

Kriterium 19. Källsortering och borttransport för återvinning

- a) Utan att det påverkar tillämpningen av lokala eller nationella bestämmelser om avfallssortering ska det finnas lämpliga behållare för gästernas avfallssortering i rummen och/eller på varje våningsplan och/eller på ett centralt ställe i anläggningen.
- b) Anläggningen ska sortera avfall i de avfallstyper som krävs eller föreslås av de tillgängliga lokala anläggningarna för avfallshantering, varvid särskild hänsyn ska tas till toalettartiklar och farligt avfall, t.ex. toner, bläck, kyl- och elutrustning, batterier, energisåla lampor, läkemedel och fetter/oljor.

Bedömning och kontroll

Sökanden ska intyga att detta kriterium är uppfyllt samt ange vilka avfallskategorier som godtas av de lokala myndigheterna och/eller tillhandahålla relevanta avtal med återvinningsföretag. Detta ska kontrolleras vid besöket på plats.

ÖVRIGA KRITERIER

Kriterium 20. Rökfria gemensamma utrymmen och rum

- a) Det ska råda rökförbud i alla gemensamma utrymmen inomhus.
- b) Det ska råda rökförbud i minst 80 % av gästrummen eller logiplatsenheterna (avrundat till närmaste heltal).

Bedömning och kontroll

Sökanden ska intyga att detta kriterium är uppfyllt och bifoga dokumentation i form av t.ex. bilder av skyltar från anläggningens inomhusutrymmen. Sökanden ska ange hur många gästrum det finns samt vilka av dessa som har rökförbud.

Kriterium 21. Främjande av miljövänliga transportmedel

Information till gäster och personal ska göras tillgänglig på anläggningens webbplats (om en sådan finns) och på plats, och den ska gälla följande:

- a) Uppgifter om lokalt tillgängliga miljövänliga transportmedel för sightseeing i den stad/by där anläggningen är belägen (allmänna transportmedel, cyklar osv.).
- b) Uppgifter om vilka miljövänliga transportmedel som är lokalt tillgängliga för resor till eller från den stad eller by där anläggningen är belägen.
- c) I förekommande fall, särskilda erbjudanden eller avtal med transportföretag som anläggningen kan erbjuda gäster och personal (t.ex. upphämtning, gemensam buss för personalen, elbilar osv.).

Bedömning och kontroll

Sökanden ska intyga att detta kriterium är uppfyllt och bifoga kopior av det informationsmaterial som finns på t.ex. webbplatser och i broschyrer.

Kriterium 22. Information på EU-miljömärket

Den valfria etiketten med textruta ska innehålla följande text:

”Vår anläggning arbetar aktivt för att minska sin miljöpåverkan genom

- att främja förnybara energikällor,
- att spara energi och vatten,
- och att minska avfall.”

Riktlinjerna för användningen av den valfria etiketten med textruta finns i *Guidelines for the use of the EU Ecolabel logo* på

http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/documents/logo_guidelines.pdf

Bedömning och kontroll

Sökanden ska intyga att detta kriterium är uppfyllt och ange på vilket underlag som märket är avsett att exponeras.

DEL B

KRITERIER SOM AVSES I ARTIKEL 3 b

ALLMÄN FÖRVALTNING

Kriterium 23. Emasregistrering eller ISO-certifiering av anläggningen (upp till 5 poäng)

Anläggningen ska vara registrerad enligt EU:s miljölednings- och miljörevisionsordning (Emas) (5 poäng) eller certifierad enligt ISO 14001 (3 poäng) eller certifierad enligt ISO 50001 (2 poäng).

Bedömning och kontroll

Sökanden ska på lämpligt vis styrka Emasregistreringen eller ISO-certifiering(ar).

Kriterium 24. Emasregistrering eller ISO-certifiering av leverantörer (upp till 5 poäng)

Minst två av de viktigaste leverantörerna av varor eller tjänster till anläggningen ska vara lokala och Emasregistrerade (5 poäng) eller certifierade enligt ISO 14001 (2 poäng) eller certifierade enligt ISO 50001 (1,5 poäng).

Vid tillämpningen av detta kriterium avser *lokal tjänsteleverantör* en tjänsteleverantör som befinner sig inom 160 kilometers radie från anläggningen.

Bedömning och kontroll

Sökanden ska på lämpligt vis styrka att minst två av de viktigaste leverantörerna har Emasregistrering eller ISO-certifiering(ar).

Kriterium 25. Miljömärkta tjänster (upp till 4 poäng)

Alla tvätt- och/eller rengöringstjänster som lagts ut på entreprenad ska utföras av en tjänsteleverantör som har tilldelats ett ISO-märke av typ I (2 poäng för varje tjänst, upp till maximalt 4 poäng).

Bedömning och kontroll

Sökanden ska på lämpligt sätt styrka att leverantörerna av tvätt- och/eller rengöringstjänster har en ISO-certifiering av typ I.

Kriterium 26. Information och upplysning om miljöfrågor och sociala frågor (upp till 2 poäng)

- a) Anläggningen ska tillhandahålla miljöinformation och -upplysning genom anslag som är riktade till gästerna och som gäller den lokala biologiska mångfalden, det lokala landskapet och de lokala naturskyddsåtgärderna (1 poäng).
- b) Förströelsen för gästerna har även inslag av miljöupplysning (t.ex. genom böcker, aktiviteter, evenemang) (1 poäng).

Bedömning och kontroll

Sökanden ska lämna en ingående redogörelse för hur anläggningen uppfyller detta kriterium och bifoga relevant dokumentation.

Kriterium 27. Övervakning av förbrukning: konsumtionsmätning av energi och vatten (upp till 2 poäng)

Anläggningen ska ha installerat energi- och vattenmätare för att kunna samla in data om förbrukningen för olika verksamheter och/eller apparater, t.ex. i följande kategorier (1 poäng för varje kategori, upp till maximalt 2 poäng):

- a) Rum.
- b) Uppställningsplatser.
- c) Tvätttjänster.
- d) Kökstjänster.
- e) Särskilda apparater (t.ex. kylskåp, tvättmaskiner).

Bedömning och kontroll

Sökanden ska lämna en ingående redogörelse för hur anläggningen uppfyller detta kriterium och bifoga en karta som anger var mätarna är placerade.

ENERGI

Kriterium 28. Energieffektiv rumsuppvärmning och vattenvärmare (upp till 3 poäng)

Anläggningen ska ha minst följande:

- a) En vattenvärmare för rumsuppvärmning som uppfyller kriterium 6 a (1 poäng).
- b) En rumsvärmare av minst energiklass A enligt definitionen i kommissionens delegerade förordning (EU) 2015/1186 ⁽¹⁾ (1 poäng).
- c) En vattenvärmare som uppfyller kriterium 6 c (1 poäng).

⁽¹⁾ Kommissionens delegerade förordning (EU) 2015/1186 av den 24 april 2015 om komplettering av Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/30/EU vad gäller energimärkning av rumsvärmare (EUT L 193, 21.7.2015, s. 20).

Bedömning och kontroll

Sökanden ska tillhandahålla tekniska specifikationer från tillverkaren eller från de tekniker som ansvarar för installation, försäljning eller underhåll av pannorna eller värmepumparna för rumsuppvärmning och av varmvattenberedarna, där det anges hur effektivitetskraven enligt kriterium 6 a, b och c uppfylls. Vattenvärmare som tilldelats EU-miljömärket ska anses uppfylla kravet i kriterium 6 a ii. Produkter med andra ISO-märken av typ I som uppfyller något av de uppräknade kraven i kriterium 6 a, b och c ska anses uppfylla kraven för EU-miljömärket. Om vattenvärmare som tilldelats EU-miljömärket används ska sökanden tillhandahålla en kopia av EU-miljömärket eller av etiketten från förpackningen som visar att märket tilldelats i enlighet med beslut 2014/314/EU. När andra produkter som tilldelats ett ISO-märke av typ I används ska sökanden tillhandahålla en kopia av ISO-märket av typ I eller av etiketten på förpackningen samt ange de krav för ISO-märket av typ I som motsvarar de krav som förtecknas i leden a, b och c.

Kriterium 29. Energieffektiv luftkonditionering och energieffektiva luftvärmepumpar (upp till 3,5 poäng)

Anläggningen ska uppfylla något av följande gränsvärden:

- a) 50 % av luftkonditioneringsapparaterna för hushållsbruk eller luftvärmepumparna (avrundat till närmaste heltal) ska ha en energieffektivitet som är minst 15 % högre än det tröskelvärde som anges i kriterium 7 (1,5 poäng).
- b) 50 % av luftkonditioneringsapparaterna för hushållsbruk eller luftvärmepumparna (avrundat till närmaste heltal) ska ha en energieffektivitet som är minst 30 % högre än det tröskelvärde som anges i kriterium 7 (3,5 poäng).

Bedömning och kontroll

Sökanden ska tillhandahålla tekniska specifikationer från tillverkaren eller från de tekniker som ansvarar för installation, försäljning eller underhåll av luftkonditioneringssystemet, där det anges hur effektivitetskraven uppfylls.

Kriterium 30. Luftvärmepumpar med upp till 100 kW värmeeffekt (3 poäng)

Anläggningen ska ha minst en luftvärmepump som uppfyller kriterium 7 (om tillämpligt, se anmärkningen i kriterium 7) och ha tilldelats EU-miljömärket i enlighet med kommissionens beslut 2007/742/EG ⁽¹⁾ eller något annat ISO-märke av typ I.

Bedömning och kontroll

Sökanden ska tillhandahålla tekniska specifikationer från tillverkaren eller från de tekniker som ansvarar för installation, försäljning eller underhåll av luftvärmepumpen, där det anges hur effektivitetskraven uppfylls (om tillämpligt). Om värmepumpar som tilldelats EU-miljömärket används ska sökanden tillhandahålla en kopia av EU-miljömärket eller av etiketten från förpackningen som visar att märket tilldelats i enlighet med beslut 2007/742/EG. Om produkter med andra ISO-märken av typ I används ska sökanden tillhandahålla en kopia av ISO-märket av typ I eller en kopia av etiketten från förpackningen.

Kriterium 31. Energieffektiva hushållsapparater och energieffektiv belysning (upp till 4 poäng)

Anläggningen ska ha energieffektiva apparater i följande kategorier (0,5 poäng eller 1 poäng för varje kategori, upp till maximalt 4 poäng):

- a) Kylar och frysar för hushållsbruk, varav minst 50 % (0,5 poäng) eller 90 % (1 poäng) (avrundat till närmaste heltal) ska vara av minst klass A++ enligt EU:s system för energieffektivitetsmärkning, i enlighet med bilaga IX till kommissionens delegerade förordning (EU) nr 1060/2010 ⁽²⁾.
- b) Elektriska ugnar för hushållsbruk, varav minst 50 % (0,5 poäng) eller 90 % (1 poäng) (avrundat till närmaste heltal) ska vara av minst klass A++ enligt EU:s system för energieffektivitetsmärkning, i enlighet med bilaga I till kommissionens delegerade förordning (EU) nr 65/2014 ⁽³⁾.

⁽¹⁾ Kommissionens beslut 2007/742/EG av den 9 november 2007 om fastställande av ekologiska kriterier för tilldelning av gemenskapens miljömärke till eldrivna eller gasdrivna värmepumpar och gasdrivna absorptionsvärmepumpar (EUT L 301, 20.11.2007, s. 14).

⁽²⁾ Kommissionens delegerade förordning (EU) nr 1060/2010 av den 28 september 2010 om komplettering av Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/30/EU vad gäller energimärkning av kylar och frysar för hushållsbruk (EUT L 314, 30.11.2010, s. 17).

⁽³⁾ Kommissionens delegerade förordning (EU) nr 65/2014 av den 1 oktober 2013 om komplettering av Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/30/EU vad gäller energimärkning av ugnar och köksfläktar för hushållsbruk (EUT L 29, 31.1.2014, s. 1).

- c) Diskmaskiner för hushållsbruk, varav minst 50 % (0,5 poäng) eller 90 % (1 poäng) (avrundat till närmaste heltal) ska vara av minst klass A++ enligt EU:s system för energieffektivitetsmärkning, i enlighet med bilaga VI till kommissionens delegerade förordning (EU) nr 1059/2010 ⁽¹⁾.
- d) Tvättmaskiner för hushållsbruk, varav minst 50 % (0,5 poäng) eller 90 % (1 poäng) (avrundat till närmaste heltal) ska vara av minst klass A++ enligt EU:s system för energieffektivitetsmärkning, i enlighet med bilaga VI till kommissionens delegerade förordning (EU) nr 1061/2010 ⁽²⁾.
- e) Kontorsutrustning, varav minst 50 % (0,5 poäng) eller 90 % (1 poäng) (avrundat till närmaste heltal) ska uppfylla kraven för Energy Star, i enlighet med definitionerna i Energy Star version 6.1 för datorer och i enlighet med det avtal som anges i kommissionens beslut (EU) 2015/1402 ⁽³⁾, Energy Star version 6.0 för bildskärmar, Energy Star version 2.0 för bildåtergivningsutrustning, Energy Star version 1.0 för avbrottsfri kraftförsörjning och/eller Energy Star version 2.0 för företagsservrar och i enlighet med det avtal som anges i kommissionens beslut 2014/202/EU ⁽⁴⁾.
- f) Torktumlare för hushållsbruk, varav minst 50 % (0,5 poäng) eller 90 % (1 poäng) (avrundat till närmaste heltal) ska vara av minst klass A++ enligt EU:s system för energieffektivitetsmärkning, i enlighet med bilaga VI till kommissionens delegerade förordning (EU) nr 392/2012 ⁽⁵⁾.
- g) Dammsugare för hushållsbruk, varav minst 50 % (0,5 poäng) eller 90 % (1 poäng) (avrundat till närmaste heltal) ska vara av minst klass A enligt EU:s system för energieffektivitetsmärkning, i enlighet med bilaga I till kommissionens delegerade förordning (EU) nr 665/2013 ⁽⁶⁾.
- h) Elektriska lampor och armaturer, varav minst 50 % (0,5 poäng) eller 90 % (1 poäng) ska vara av minst klass A++ i enlighet med bilaga VI till delegerade förordning (EU) nr 874/2012.

Anmärkning: Kriteriet gäller inte för apparater och belysning som inte omfattas av den förordning som anges för varje kategori (t.ex. apparater för industriellt bruk).

Bedömning och kontroll

Sökanden ska tillhandahålla dokumentation där energieffektivitetsklassen anges (Energy Star-intyg för kategori e) för alla apparater i tillämplig kategori.

Kriterium 32. Värmeåtervinning (upp till 3 poäng)

Anläggningen ska ha ett värmeåtervinningssystem för en (1,5 poäng) eller två (3 poäng) av följande kategorier: kylsystem, ventilation, tvättmaskiner, diskmaskiner, swimmingpooler och avloppsvatten.

Bedömning och kontroll

Sökanden ska intyga att detta kriterium är uppfyllt och bifoga dokumentation om systemen för värmeåtervinning (t.ex. kopior av ritningar över de befintliga systemen för värmeåtervinning eller en beskrivning från en teknisk expert).

⁽¹⁾ Kommissionens delegerade förordning (EU) nr 1059/2010 av den 28 september 2010 om komplettering av Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/30/EU vad gäller energimärkning av diskmaskiner för hushållsbruk (EUT L 314, 30.11.2010, s. 1).

⁽²⁾ Kommissionens delegerade förordning (EU) nr 1061/2010 av den 28 september 2010 om komplettering av Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/30/EU vad gäller energimärkning av tvättmaskiner för hushållsbruk (EUT L 314, 30.11.2010, s. 47).

⁽³⁾ Kommissionens beslut (EU) 2015/1402 av den 15 juli 2015 om fastställande av Europeiska unionens ståndpunkt avseende förvaltningsorganens beslut om ändring av de specifikationer för datorer som ingår i bilaga C till avtalet mellan Amerikas förenta staters regering och Europeiska unionen om samordning av program för energieffektivitetsmärkning av kontorsutrustning (EUT L 217, 18.8.2015, s. 9).

⁽⁴⁾ Kommissionens beslut (EU) 2014/202/EU av den 20 mars 2014 om fastställande av Europeiska unionens ståndpunkt i fråga om ett beslut som ska fattas av förvaltningsorganen enligt avtalet mellan Amerikas förenta staters regering och Europeiska unionen om samordning av program för energieffektivitetsmärkning av kontorsutrustning om tillägg av specifikationer för datorservrar och avbrottsfri kraftförsörjning till bilaga C till avtalet och om ändring av specifikationerna för bildskärmar och bildåtergivningsutrustning i bilaga C till avtalet (EUT L 114, 16.4.2014, s. 68).

⁽⁵⁾ Kommissionens delegerade förordning (EU) nr 392/2012 av den 1 mars 2012 om komplettering av Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/30/EU vad gäller energimärkning av torktumlare för hushållsbruk (EUT L 123, 9.5.2012, s. 1).

⁽⁶⁾ Kommissionens delegerade förordning (EU) nr 665/2013 av den 3 maj 2013 om komplettering av Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/30/EU vad gäller energimärkning av dammsugare (EUT L 192, 13.7.2013, s. 1).

Kriterium 33. Värmereglering och fönsterisolering (upp till 4 poäng)

- a) Temperaturen i alla gästrum ska regleras av gästerna. Värmeregleringssystemet ska möjliggöra individuell reglering inom följande fastställda intervall (2 poäng):
 - i) Rumstemperaturen i kylningsläge ska ligga på 22 °C eller högre under hela sommaren.
 - ii) Rumstemperaturen i uppvärmningsläge ska ligga på 22 °C eller lägre under hela vintern.
- b) 90 % av alla fönster i uppvärmda och/eller luftkonditionerade rum och gemensamma utrymmen ska vara isolerade med minst dubbelglas eller motsvarande (2 poäng).

Bedömning och kontroll

Sökanden ska intyga att detta kriterium är uppfyllt och bifoga relevant dokumentation om värmeregleringssystemen eller de förfaranden som tillämpas för att ställa in fastställda temperaturintervall, alternativt bilder av fönstren. Om fönsterisoleringen motsvarar flerglasfönster ska ett expertutlåtande om detta tillhandahållas.

Kriterium 34. Automatisk avstängning av apparater och anordningar (upp till 4,5 poäng)

- a) 90 % av gästrummen på anläggningen (avrundat till närmaste heltal) ska ha automatisk avstängning av systemen för uppvärmning, ventilation och luftkonditionering när fönster öppnas och när gästerna lämnar rummen (1,5 poäng).
- b) 90 % av gästrummen på anläggningen (avrundat till närmaste heltal) ska vara försedda med ett automatiskt system som släcker lamporna när gästerna lämnar rummet (1,5 poäng).
- c) 90 % av utomhusbelysningen (avrundat till närmaste heltal) som inte behövs av säkerhetsskäl ska stängas av automatiskt efter en viss tid eller aktiveras med hjälp av en rörelsesensor (1,5 poäng).

Bedömning och kontroll

Sökanden ska tillhandahålla tekniska specifikationer från de tekniker som ansvarar för installation eller underhåll av dessa apparater/anordningar.

Kriterium 35. Fjärrvärme/fjärrkyla och kyla via kraftvärme (upp till 4 poäng)

- a) Uppvärmningen och/eller kylningen av anläggningen ska ske genom effektiva system för fjärrvärme/fjärrkyla. När det gäller EU-miljömärket definieras detta på följande sätt: ett system för fjärrvärme eller fjärrkyla som använder minst 50 % förnybar energi, 50 % spillvärme, 75 % kraftvärme eller 50 % energi i form av kombinationer av dessa, i enlighet med definitionerna i direktiv 2012/27/EU (2 poäng).
- b) Kylningen på anläggningen ska tillhandahållas av en högeffektiv kraftvärmepanna i enlighet med direktiv 2012/27/EU (2 poäng).

Bedömning och kontroll

Sökanden ska intyga att detta kriterium är uppfyllt och bifoga dokumentation om systemet för fjärrvärme och/eller fjärrkyla (via kraftvärme).

Kriterium 36. Elektriska handtorkar med närhetssensor (1 poäng)

Alla elektriska handtorkar ska vara utrustade med närhetssensorer eller ha tilldelats ett ISO-märke av typ I.

Bedömning och kontroll

Sökande ska tillhandahålla lämplig dokumentation om hur anläggningen uppfyller detta kriterium. Om produkter med ett ISO-märke av typ I används ska sökanden tillhandahålla en kopia av detta märke eller av etiketten från förpackningen.

Kriterium 37. Utsläpp från pannor och värmepumpar för rumsuppvärmning (1,5 poäng)

För anläggningens pannor och värmepumpar för rumsuppvärmning får halten av kväveoxider (NO_x) i rökgaserna inte överstiga de gränsvärden som anges i nedanstående tabell, beräknade i enlighet med följande rättsakter:

- a) För vattenvärmare för rumsuppvärmning som använder gasformiga och flytande bränslen: kommissionens förordning (EU) nr 813/2013 ⁽¹⁾.
- b) För vattenvärmare för rumsuppvärmning som använder fast bränsle: kommissionens förordning (EU) 2015/1189 ⁽²⁾.
- c) För rumsvärmare som använder gasformiga och flytande bränslen: förordning (EU) 2015/1188.
- d) För rumsvärmare som använder fast bränsle: förordning (EU) 2015/1185.

Typ av värmekälla	Utsläppsgränsvärde för NO _x
Gasvärmare	För vattenvärmare utrustade med förbränningsmotor: 240 mg/kWh GCV tillförd energi För vattenvärmare och rumsvärmare med extern förbränning (panna): 56 mg/kWh GCV tillförd energi
Värmare för flytande bränsle	För vattenvärmare utrustade med förbränningsmotor: 420 mg/kWh GCV tillförd energi För vattenvärmare och rumsvärmare med extern förbränning (panna): 120 mg/kWh GCV tillförd energi
Värmare för fast bränsle	Vattenvärmare för rumsuppvärmning: 200 mg/Nm ³ vid 10 % O ₂ Rumsvärmare: 200 mg/Nm ³ vid 13 % O ₂

För värmepannor som använder fast bränsle och rumsvärmare som använder fast bränsle på anläggningen får utsläppen av partiklar (PM) i rökgaserna inte överstiga de gränsvärden som fastställs i förordning (EU) 2015/1189 och förordning (EU) 2015/1185.

Bedömning och kontroll

Sökanden ska tillhandahålla tekniska specifikationer från tillverkaren eller från de tekniker som ansvarar för installation, försäljning eller underhåll av pannor och värmepumpar för rumsuppvärmning, och dessa dokument ska ange hur effektivitetskraven uppfylls. Vattenvärmare som tilldelats EU-miljömärket ska anses uppfylla kraven. Produkter som tilldelats andra ISO-märken av typ I och som uppfyller ovannämnda krav ska anses vara godkända. Om vattenvärmare som tilldelats EU-miljömärket används ska sökanden tillhandahålla en kopia av EU-miljömärket eller en kopia av etiketten från förpackningen som visar att märket tilldelats i enlighet med beslut 2014/314/EU. När andra produkter som tilldelats ett ISO-märke av typ I används ska sökanden tillhandahålla en kopia av ISO-märket av typ I, en kopia av etiketten på förpackningen samt ange de krav för ISO-märket av typ I som motsvarar ovanstående krav.

⁽¹⁾ Kommissionens förordning (EU) nr 813/2013 av den 2 augusti 2013 om genomförande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/125/EG med avseende på krav på ekodesign för pannor och värmepumpar för rumsuppvärmning samt pannor eller värmepumpar med inbyggd tappvarmvattenberedning (EUT L 239, 6.9.2013, s. 136).

⁽²⁾ Kommissionens förordning (EU) 2015/1189 av den 28 april 2015 om genomförande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/125/EG vad gäller ekodesignkrav för värmepannor för fastbränsle (EUT L 193, 21.7.2015, s. 100).

Kriterium 38. Upphandling av el från en leverantör av förnybar el (upp till 4 poäng)

- a) Anläggningen ska sluta avtal om en individuell eltariff där 100 % av elen (sett till den totala bränslemix som saluförs av leverantören eller den bränslemix som gäller för den valda tariffen) kommer från förnybara energikällor, i enlighet med definitionen i direktiv 2009/28/EG (3 poäng), och är certifierad genom ett miljömärke för el (4 poäng).
- b) Alternativt kan 100 % el från förnybara energikällor som certifierats genom ett miljömärke för el också förvärvas genom ett icke-kopplat köp av ursprungsgarantier enligt definitionen i artikel 2 j i direktiv 2009/28/EG (3 poäng).

Vid tillämpningen av detta kriterium ska miljömärket för el uppfylla följande krav:

1. Kvalitetsmärkets standard ska kontrolleras av en oberoende organisation (tredje part).
2. Den certifierade el som upphandlas ska komma från ny kapacitet hos anläggningar för förnybar energi som installerats under de senaste två åren eller så ska en finansiell del av den certifierade el som upphandlas användas till att främja investeringar i ny kapacitet för förnybar energi.

Bedömning och kontroll

Sökanden ska tillhandahålla ett intyg från (eller avtal med) elleverantören där det anges vilken typ eller vilka typer av förnybar energikälla det rör sig om, hur stor andel av den levererade elen som kommer från förnybara energikällor och, i förekommande fall, att 100 % av den inköpta elen är certifierad eller har tilldelats ett certifierat miljömärke av tredje part. Beträffande led b ska också intyg från leverantören av ursprungsgarantier som visar att villkoren i kriterium 12 a är uppfyllda tillhandahållas.

Kriterium 39. Egenproduktion av el från förnybara energikällor (upp till 5 poäng)

Anläggningen ska ha egenproduktion av el från förnybara energikällor, enligt definitionen i artikel 2 a i direktiv 2009/28/EG, som kan omfatta solcellspaneler, lokal vattenkraft, geotermisk energi, lokal biomassa och vindkraft, som producerar

- a) minst 10 % av den totala elförbrukningen per år (1 poäng),
- b) minst 20 % av den totala elförbrukningen per år (3 poäng),
- c) minst 50 % av den totala elförbrukningen per år (5 poäng).

Vid tillämpningen av detta kriterium avses med *lokal biomassa* biomassa från en källa som är belägen inom 160 kilometers radie från anläggningen.

Om egenproduktionen av förnybar el leder till utfärdande av ursprungsgarantier får egenproduktionen bara tas med i beräkningen om ursprungsgarantierna inte kommer ut på marknaden utan annulleras för att täcka den lokala förbrukningen.

Bedömning och kontroll

Sökanden ska intyga att detta kriterium är uppfyllt och bifoga dokumentation om systemet med solceller, vattenkraft, geotermisk energi, biomassa eller vindkraft samt uppgifter om dess faktiska effekt. Om lokal biomassa används ska sökanden styrka tillgången på lokal biomassa (t.ex. kontrakt med biomassaleverantör). Om el från vattenkraft används ska sökanden tillhandahålla ett giltigt tillstånd i enlighet med tillämpliga nationella lagar och andra författningar. En beräkning av den egenproducerade elens procentuella andel av den totala förbrukningen året före ansökningsåret kan användas för att visa att man klarar av att uppfylla detta kriterium.

Kriterium 40. Värmeenergi från förnybara energikällor (upp till 3,5 poäng)

- a) Minst 70 % av den totala energi som används för uppvärmning eller kylning av rummen (1,5 poäng) och/eller för att värma upp vatten för hygieniska ändamål (1 poäng) ska komma från förnybara energikällor, i enlighet med definitionen i artikel 2 a i direktiv 2009/28/EG.
- b) 100 % av den totala energi som används för uppvärmning eller kylning av rummen (2 poäng) och/eller för att värma upp vatten för hygieniska ändamål (1,5 poäng) ska komma från förnybara energikällor, i enlighet med definitionen i artikel 2 a i direktiv 2009/28/EG.

Bedömning och kontroll

Sökanden ska intyga att detta kriterium är uppfyllt samt tillhandahålla uppgifter om energiåtgången och dokumentation som visar att minst 70 % respektive 100 % av energin kommer från förnybara energikällor.

Kriterium 41. Uppvärmning av swimmingpooler (upp till 1,5 poäng)

- a) Minst 50 % av den totala energi som används för uppvärmning av vattnet i swimmingpooler ska komma från förnybara energikällor, i enlighet med definitionen i artikel 2 a i direktiv 2009/28/EG (1 poäng).
- b) Minst 95 % av den totala energi som används för uppvärmning av vattnet i swimmingpooler ska komma från förnybara energikällor, i enlighet med definitionen i artikel 2 a i direktiv 2009/28/EG (1,5 poäng).

Bedömning och kontroll

Sökanden ska intyga att detta kriterium är uppfyllt och bifoga uppgifter om energiåtgången för uppvärmning av poolvatten och dokumentation som visar hur stor del av energin som kommer från förnybara energikällor.

VATTEN

Kriterium 42. Effektiva anslutningar för vatten: blandare och duschar i badrum (upp till 4 poäng)

- a) Det genomsnittliga vattenflödet får inte överstiga 7 liter/minut för duschar respektive 6 liter/minut för blandare i badrum (utom i badkar) (2 poäng).
- b) Minst 50 % av blandare och duschar i badrum (avrundat till närmaste heltal) ska ha tilldelats EU-miljömärket i enlighet med beslut 2013/250/EU, eller annat ISO-märke av typ I (2 poäng).

Bedömning och kontroll

Sökanden ska intyga att detta kriterium är uppfyllt och bifoga relevant dokumentation, inklusive en redogörelse för hur anläggningen uppfyller kriteriet (t.ex. användning av flödesmätare eller en liten hink och klocka). Sanitetsarmaturer som tilldelats EU-miljömärket och andra produkter som tilldelats ett ISO-märke av typ I och som uppfyller ovannämnda krav ska anses vara godkända. Om sanitetsarmaturer som tilldelats EU-miljömärket används ska sökanden tillhandahålla en kopia av EU-miljömärket eller av etiketten från förpackningen som visar att märket tilldelats i enlighet med beslut 2013/250/EU. Om andra typer av produkter med ett ISO-märke av typ I används ska sökanden tillhandahålla en kopia av detta märke eller av etiketten från förpackningen.

Kriterium 43. Effektiva anslutningar för vatten: toaletter och urinaler (upp till 4,5 poäng)

- a) Alla urinaler ska ha ett vattenlöst system (1,5 poäng).
- b) Minst 50 % av urinalerna (avrundat till närmaste heltal) ska ha tilldelats EU-miljömärket i enlighet med beslut 2013/641/EU, eller annat ISO-märke av typ I (1,5 poäng).
- c) Minst 50 % av toaletterna (avrundat till närmaste heltal) ska ha tilldelats EU-miljömärket i enlighet med beslut 2013/641/EU, eller annat ISO-märke av typ I (1,5 poäng).

Bedömning och kontroll

Sökanden ska lämna en ingående redogörelse för hur anläggningen uppfyller detta kriterium och bifoga relevant dokumentation. Vattentoaletter och urinaler som tilldelats EU-miljömärket eller något annat ISO-märke av typ I och som uppfyller ovannämnda krav ska anses vara godkända. Om vattentoaletter och urinaler som tilldelats EU-miljömärket används ska sökanden tillhandahålla en kopia av EU-miljömärket eller av etiketten från förpackningen som visar att märket tilldelats i enlighet med beslut 2013/641/EU. Om produkter med andra ISO-märken av typ I används ska sökanden tillhandahålla en kopia av ISO-märket av typ I eller en kopia av etiketten från förpackningen.

Kriterium 44. Vattenförbrukning för diskmaskiner (2,5 poäng)

Vattenförbrukningen hos diskmaskiner får inte överskrida tröskelvärdena i nedanstående tabell, uppmätt enligt standarden EN 50242 och med användning av standardprogrammet:

Produktundergrupp	Vattenförbrukning (Wt) [liter/cykel]
Hushållsdiskmaskiner för 15 kuvert	10
Hushållsdiskmaskiner för 14 kuvert	10
Hushållsdiskmaskiner för 13 kuvert	10
Hushållsdiskmaskiner för 12 kuvert	9
Hushållsdiskmaskiner för 9 kuvert	9
Hushållsdiskmaskiner för 6 kuvert	7
Hushållsdiskmaskiner för 4 kuvert	9,5

Anmärkning: Kriteriet gäller endast för hushållsdiskmaskiner som omfattas av kommissionens förordning (EU) nr 1016/2010 ⁽¹⁾.

Bedömning och kontroll

Sökanden ska tillhandahålla tekniska specifikationer från tillverkaren eller från de tekniker som ansvarar för installation, försäljning eller underhåll av diskmaskinerna. Om bara årsförbrukningen tillhandahålls ska det totala antalet standard-diskcykler per år antas vara 280.

Kriterium 45. Vattenförbrukning för tvättmaskiner (3 poäng)

De tvättmaskiner som används på anläggningen av gäster och personal eller som används av anläggningens leverantör av tvättjänster ska uppfylla minst ett av följande krav:

- a) För tvättmaskiner för hushållsbruk får vattenförbrukningen inte överstiga tröskelvärdena i nedanstående tabell, uppmätt enligt standarden EN 60456 och med användning av standardprogrammet (60 °C, bomull):

Produktundergrupp	Vattenförbrukning: [liter/cykel]
Hushållstvättmaskiner med en nominell kapacitet på 3 kg:	39
Hushållstvättmaskiner med en nominell kapacitet på 3,5 kg:	39

⁽¹⁾ Kommissionens förordning (EU) nr 1016/2010 av den 10 november 2010 om genomförande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/125/EG vad gäller krav på ekodesign för diskmaskiner för hushållsbruk (EUT L 293, 11.11.2010, s. 31).

Produktundergrupp	Vattenförbrukning: [liter/cykel]
Hushållstvättmaskiner med en nominell kapacitet på 4,5 kg:	40
Hushållstvättmaskiner med en nominell kapacitet på 5 kg:	39
Hushållstvättmaskiner med en nominell kapacitet på 6 kg:	37
Hushållstvättmaskiner med en nominell kapacitet på 7 kg:	43
Hushållstvättmaskiner med en nominell kapacitet på 8 kg:	56

- b) Tvättmaskiner för kommersiell eller yrkesmässig användning ska ha en genomsnittlig vattenförbrukning på ≤ 7 liter per kg tvättgods.

Anmärkning: Punkt a gäller endast för hushållstvättmaskiner som omfattas av kommissionens förordning (EU) nr 1015/2010⁽¹⁾.

Bedömning och kontroll

Sökanden ska tillhandahålla tekniska specifikationer från tillverkaren eller de tekniker som ansvarar för installation, försäljning eller underhåll av tvättmaskinerna. Om bara årsförbrukningen tillhandahålls ska det totala antalet standardtvättcykler per år antas vara 220 vid bedömningen av huruvida led a är uppfyllt.

Kriterium 46. Uppgifter om vattnets hårdhetsgrad (upp till 1,5 poäng)

Sökanden ska uppfylla minst ett av följande krav:

- Information om det lokala vattnets hårdhetsgrad ska finnas uppsatt i närheten av våtutrymmen/tvättmaskiner/diskmaskiner så att gäster och personal har möjlighet att dosera tvätt- och diskmedel korrekt (0,5 poäng).
- Gäster och personal på anläggningen ska använda ett automatiskt doseringssystem som optimerar användningen av tvätt- och diskmedel i förhållande till vattnets hårdhetsgrad (1,5 poäng).

Bedömning och kontroll

Sökanden ska intyga att detta kriterium är uppfyllt och tillhandahålla relevant dokumentation som visar på vilket sätt gästerna informeras eller relevant information om det automatiska doseringssystem som används.

Kriterium 47. Optimerad skötsel av pooler (upp till 2,5 poäng)

- Uppvärmda pooler och utomhusbubbelpooler ska täckas över nattetid. Uppvärmda swimmingpooler och utomhusbubbelpooler ska vara övertäckta när de inte används under mer än en dag, så att avdunstningen reduceras (1 poäng).
- Swimmingpooler och utomhusbubbelpooler ska ha ett automatiskt system som optimerar klorförbrukningen genom optimerad dosering eller använda kompletterande desinfektionsmetoder i form av t.ex. ozonering och UV-behandling (0,5 poäng), eller vara av en typ som inkluderar naturliga växtbaserade filtreringssystem så att gällande hygienstandard för vattenrening uppnås (1,5 poäng).

Bedömning och kontroll

Sökanden ska lämna en ingående redogörelse för hur anläggningen uppfyller detta kriterium och bifoga relevant dokumentation (t.ex. fotografier som visar övertäckning, automatiska doseringssystem eller typen av pool, en dokumenterad rutin för användning av de automatiska doseringssystemen).

⁽¹⁾ Kommissionens förordning (EU) nr 1015/2010 av den 10 november 2010 om genomförande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/125/EG vad gäller krav på ekodesign för tvättmaskiner för hushållsbruk (EUT L 293, 11.11.2010, s. 21).

Kriterium 48. Återvinning av regnvatten och gråvatten (upp till 3 poäng)

Anläggningen ska använda följande alternativa vattenkällor för annan användning än vatten för hygieniska ändamål och dricksvatten:

- i) Återvunnet vatten eller gråvatten från tvätt och/eller duschar och/eller tvättställ (1 poäng).
- ii) Regnvatten från taket (1 poäng).
- iii) Kondensvatten från systemen för uppvärmning, ventilation och luftkonditionering (1 poäng).

Bedömning och kontroll

Sökanden ska lämna en ingående redogörelse för hur anläggningen uppfyller detta kriterium och bifoga fotografier på alternativa vattendistributionssystem samt på ett tillfredsställande sätt intyga att försörjningen av vatten för hygieniska ändamål och för dricksvatten hålls helt separat.

Kriterium 49. Effektiv bevattning (1,5 poäng)

Sökanden ska uppfylla minst ett av följande krav:

- a) Anläggningen ska ha en dokumenterad rutin för bevattning av ytor och växter utomhus, inklusive uppgifter om hur bevattningstiderna har optimerats och vattenförbrukningen minimerats. Detta kan t.ex. innebära att utomhusområden inte bevattnas (1,5 poäng).
- b) Anläggningen ska använda ett automatiskt system som optimerar bevattningstiderna och vattenförbrukningen för ytor och växter utomhus (1,5 poäng).

Bedömning och kontroll

Sökanden ska lämna en ingående redogörelse för hur anläggningen uppfyller detta kriterium och bifoga relevant dokumentation, inklusive uppgifter om det dokumenterade systemet eller den dokumenterade rutinen för bevattning, eller fotografier som visar de automatiska bevattningssystemen.

Kriterium 50. Inhemsk eller icke-invasiva främmande arter i utomhusplanteringar (upp till 2 poäng)

Under giltighetsperioden för EU-miljömärket ska växterna i utomhusplanteringar, inklusive eventuella vattenväxter, bestå av inhemska och/eller icke-invasiva främmande arter:

- i) Frånvaro av invasiva främmande arter av unionsbetydelse (0,5 poäng) (andra invasiva främmande arter får förekomma).
- ii) Endast icke-invasiva främmande arter (1 poäng).
- iii) Inhemsk och/eller icke-invasiva främmande arter (1,5 poäng).
- iv) Endast inhemska arter (2 poäng).

För tilldelningen av det här EU-miljömärket innebär inhemska arter sådana växtarter som förekommer naturligt i landet.

Icke-invasiva arter innebär i samma sammanhang växtarter som inte förekommer naturligt i landet men för vilka det inte finns några belegg för att de förökar sig, etablerar sig eller lätt sprids eller att de kan ha negativa effekter på den inhemska biologiska mångfalden.

Utomhusplanteringar får inte innehålla invasiva främmande arter av unionsbetydelse i den mening som avses i artikel 3.3 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1143/2014 ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1143/2014 av den 22 oktober 2014 om förebyggande och hantering av introduktion och spridning av invasiva främmande arter (EUT L 317, 4.11.2014, s. 35).

Bedömning och kontroll

Sökanden ska redogöra för hur anläggningen uppfyller detta kriterium och bifoga relevant styrkande dokumentation från en fackman.

AVFALL OCH AVLOPPSVATTEN

Kriterium 51. Pappersprodukter (upp till 2 poäng)

90 % av följande kategorier av pappersprodukter som används ska ha tilldelats EU-miljömärket eller annat ISO-märke av typ I (0,5 poäng för varje kategori, upp till maximalt 2 poäng):

- a) Toalettpapper.
- b) Mjukpapper.
- c) Kontorspapper.
- d) Trycksaker.
- e) Konverterade pappersprodukten (t.ex. kuvert).

Bedömning och kontroll

Sökanden ska tillhandahålla data och dokumentation (inklusive relevanta fakturor) där det anges vilka mängder av sådana produkter som används och vilka mängder som är miljömärkta. När produkter med EU-miljömärket används ska sökanden tillhandahålla en kopia av miljömärket eller en kopia av etiketten på förpackningen som visar att märket beviljats i enlighet med kommissionens beslut 2014/256/EU ⁽¹⁾, 2012/481/EU ⁽²⁾, 2011/333/EU ⁽³⁾ eller 2009/568/EG ⁽⁴⁾, beroende på omständigheterna. Om produkter med andra ISO-märken av typ I används ska sökanden tillhandahålla en kopia av ISO-märket av typ I eller en kopia av etiketten från förpackningen.

Kriterium 52. Sällanköpsvaror (upp till 4 poäng)

Minst 40 % (avrundat till närmaste heltal) av minst en av följande kategorier av sällanköpsvaror på anläggningen ska ha tilldelats EU-miljömärket eller något annat ISO-märke av typ I (1 poäng för varje kategori, upp till maximalt 4 poäng):

- a) Sänglinne, handdukar och bordsdukar.
- b) Datorer.
- c) Tv-apparater.
- d) Madrasser.
- e) Trämöbler.

⁽¹⁾ Kommissionens beslut 2014/256/EU av den 2 maj 2014 om fastställande av ekologiska kriterier för tilldelning av EU-miljömärket till konverterade pappersprodukter (EUT L 135, 8.5.2014, s. 24).

⁽²⁾ Kommissionens beslut 2012/481/EU av den 16 augusti 2012 om fastställande av ekologiska kriterier för tilldelning av EU:s miljömärke till trycksaker (EUT L 223, 21.8.2012, s. 55).

⁽³⁾ Kommissionens beslut 2011/333/EU av den 7 juni 2011 om fastställande av ekologiska kriterier för tilldelning av EU:s miljömärke till kopieringspapper och grafiskt papper (EUT L 149, 8.6.2011, s. 12).

⁽⁴⁾ Kommissionens beslut 2009/568/EG av den 9 juli 2009 om fastställande av ekologiska kriterier för tilldelning av gemenskapens miljömärke till mjukpapper (EUT L 197, 29.7.2009, s. 87).

- f) Dammsugare.
- g) Golvbeläggningar.
- h) Bildåtergivningsutrustning.

Bedömning och kontroll

Sökanden ska tillhandahålla data och dokumentation där det anges vilka kvantiteter av sådana produkter som tillhör anläggningen och vilka kvantiteter som har ett miljömärke. I de fall där produkter med EU-miljömärket används ska sökanden tillhandahålla en kopia av EU-miljömärket eller en kopia av etiketten på förpackningen som visar att miljömärket beviljats i enlighet med kommissionens beslut 2014/350/EU ⁽¹⁾, 2009/300/EG ⁽²⁾, 2014/391/EU ⁽³⁾, 2010/18/EG ⁽⁴⁾, 2016/1332/EU ⁽⁵⁾ eller 2009/607/EG ⁽⁶⁾, beroende på omständigheterna. Om produkter med andra ISO-märken av typ I används ska sökanden tillhandahålla en kopia av detta märke eller av etiketten från förpackningen.

Kriterium 53. Tillhandahållande av drycker (2 poäng)

Om drycker erbjuds (t.ex. bar/restaurang, butiker och varuautomater) via kanaler som ägs eller sköts av anläggningen ska minst 50 % (1 poäng) eller 70 % (2 poäng) av de tillhandahållna dryckerna vara i returförpackningar eller förpackningar som kan återfyllas.

Bedömning och kontroll

Sökanden ska lämna en ingående redogörelse för hur anläggningen uppfyller detta kriterium och i förekommande fall bifoga relevant dokumentation.

Kriterium 54. Upphandling av disk-, tvätt- och rengöringsmedel samt toalettartiklar (upp till 2 poäng)

Minst 80 % av den inköpta volymen eller vikten av minst en av följande disk-, tvätt- och rengöringsmedel eller toalettartiklar som används på anläggningen ska ha tilldelats EU-miljömärket eller något annat ISO-märke av typ I (0,5 poäng för varje kategori, upp till maximalt 2 poäng):

- a) Handdiskmedel.
- b) Maskindiskmedel.
- c) Tvättmedel.
- d) Allrengöringsmedel.
- e) Sanitetsrengöringsmedel.
- f) Tvål och schampo.
- g) Balsam.

⁽¹⁾ Kommissionens beslut 2014/350/EU av den 5 juni 2014 om fastställande av ekologiska kriterier för EU-miljömärket för textilprodukter (EUT L 174, 13.6.2014, s. 45).

⁽²⁾ Kommissionens beslut 2009/300/EG av den 12 mars 2009 om fastställande av reviderade ekologiska kriterier för tilldelning av gemenskapens miljömärke till TV-apparater (EUT L 82, 28.3.2009, s. 3).

⁽³⁾ Kommissionens beslut 2014/391/EU av den 23 juni 2014 om fastställande av ekologiska kriterier för tilldelning av EU-miljömärket till madrasser (EUT L 184, 25.6.2014, s. 18).

⁽⁴⁾ Kommissionens beslut 2010/18/EG av den 26 november 2009 om fastställande av ekologiska kriterier för tilldelning av gemenskapens miljömärke för golvbeläggningar av trä (EUT L 8, 13.1.2010, s. 32).

⁽⁵⁾ Kommissionens beslut 2016/1332/EU av den 28 juli 2016 om fastställande av ekologiska kriterier för tilldelning av EU-miljömärket till möbler (EUT L 210, 4.8.2016, s. 100).

⁽⁶⁾ Kommissionens beslut 2009/607/EG av den 9 juli 2009 om fastställande av ekologiska kriterier för tilldelning av gemenskapens miljömärke för hårda beläggningar (EUT L 208, 12.8.2009, s. 21).

Bedömning och kontroll

Sökanden ska tillhandahålla data och dokumentation där det anges vilka kvantiteter av sådana produkter som tillhör anläggningen och vilka kvantiteter som har ett miljömärke. När produkter med EU-miljömärket används ska sökanden tillhandahålla en kopia av miljömärket eller en kopia av etiketten på förpackningen som visar att märket beviljats i enlighet med kommissionens beslut 2011/382/EU ⁽¹⁾, 2011/263/EU ⁽²⁾, 2011/264/EU ⁽³⁾, 2011/383/EU ⁽⁴⁾ eller 2014/893/EU ⁽⁵⁾, beroende på omständigheterna. Om produkter med andra ISO-märken av typ I används ska sökanden tillhandahålla en kopia av ISO-märket av typ I eller en kopia av etiketten från förpackningen.

Kriterium 55. Minimering av användningen av rengöringsprodukter (1,5 poäng)

Anläggningen ska ha tydliga rutiner för effektiv användning av rengöringsprodukter, t.ex. mikrofiberprodukter eller andra rengöringsmaterial med liknande verkan, och för rengöring med vatten eller med hjälp av andra metoder med liknande verkan. För att detta kriterium ska vara uppfyllt måste all rengöring utföras enligt en metod baserad på effektiv användning av rengöringsprodukter, utom när något annat krävs enligt lag eller av hygien-, hälso- eller säkerhetsskäl.

Bedömning och kontroll

Sökanden ska lämna en ingående redogörelse för hur anläggningen uppfyller detta kriterium och i förekommande fall bifoga relevant dokumentation (t.ex. en kopia av rutiner och tekniska uppgifter om de produkter som används).

Kriterium 56. Halkbekämpning (1 poäng)

Om halkbekämpning på vägar behöver utföras och detta görs av den som driver anläggningen ska mekaniska metoder, sand/grus eller avisningsmedel som har tilldelats ett ISO-märke av typ I användas för att göra vägarna inom anläggningen halkfria vid is och snö.

Bedömning och kontroll

Sökanden ska lämna en ingående redogörelse för hur anläggningen uppfyller detta kriterium och bifoga relevant dokumentation. Om avisningsmedel som har tilldelats ett ISO-märke av typ I för produkter används ska sökanden tillhandahålla en kopia av detta märke eller av etiketten på förpackningen.

Kriterium 57. Uttjänta textilier och möbler (upp till 2 poäng)

Anläggningen ska ha rutiner för följande:

- a) All donationsverksamhet för alla typer av möbler och textilier som nått slutet av sin livstid på anläggningen men som fortfarande kan användas. Slutanvändarna ska omfatta anställda och välgörenhetsorganisationer eller andra organisationer som samlar in och omfördelar varor (1 poäng).
- b) All upphandling av återanvända/begagnade möbler. Leverantörerna ska inkludera andahandsmarknader och andra sammanslutningar/grupper som säljer eller omfördelar begagnade varor (1 poäng).

Bedömning och kontroll

Sökanden ska lämna en ingående redogörelse för hur anläggningen uppfyller detta kriterium och bifoga relevant dokumentation, t.ex. skriftliga rutiner med kontaktuppgifter för slutanvändare, kvitton och register över varor som tidigare används eller donerats osv.

⁽¹⁾ Kommissionens beslut 2011/382/EU av den 24 juni 2011 om fastställande av ekologiska kriterier för tilldelning av EU:s miljömärke till handdiskmedel (EUT L 169, 29.6.2011, s. 40).

⁽²⁾ Kommissionens beslut 2011/263/EU av den 28 april 2011 om fastställande av ekologiska kriterier för tilldelning av EU:s miljömärke till maskindiskmedel (EUT L 111, 30.4.2011, s. 22).

⁽³⁾ Kommissionens beslut 2011/264/EU av den 28 april 2011 om fastställande av ekologiska kriterier för tilldelning av EU:s miljömärke till tvättmedel (EUT L 111, 30.4.2011, s. 34).

⁽⁴⁾ Kommissionens beslut 2011/383/EU av den 28 juni 2011 om fastställande av ekologiska kriterier för tilldelning av EU:s miljömärke till allrengöringsmedel och sanitetsrengöringsmedel (EUT L 169, 29.6.2011, s. 52).

⁽⁵⁾ Kommissionens beslut 2014/893/EU av den 9 december 2014 om fastställande av ekologiska kriterier för tilldelning av EU-miljömärket till kosmetiska produkter som sköljs bort (EUT L 354, 11.12.2014, s. 47).

Kriterium 58. Kompostering (upp till 2 poäng)

Anläggningen ska separera minst en av följande relevanta avfallskategorier och då säkerställa att avfallet komposteras eller används för att producera biogas i enlighet med de lokala myndigheternas riktlinjer (t.ex. av den lokala förvaltningen, på själva anläggningen eller av ett privat organ) (1 poäng för varje kategori, upp till maximalt 2 poäng):

- a) Trädgårdsavfall.
- b) Livsmedelsavfall från livsmedelstjänsterna.
- c) Biologiskt nedbrytbara produkter (t.ex. engångsartiklar tillverkade av majsbase material).
- d) Biologiskt nedbrytbart avfall som produceras av gästerna på rummen/i logiutrymmena.

Bedömning och kontroll

Sökanden ska lämna en ingående redogörelse för hur anläggningen uppfyller detta kriterium och i förekommande fall bifoga relevant dokumentation.

Kriterium 59. Rening av avloppsvatten (upp till 3 poäng)

- a) Om det finns möjlighet att tvätta bilen på anläggningen ska detta ske på platser med särskild utrustning för uppsamling av det vatten och de rengöringsmedel som används så att dessa kan ledas till avloppssystemet (1 poäng).
- b) När det inte är möjligt att rena avloppsvattnet centralt ska reningen på plats omfatta förbehandling (säll/galler, utjämning och sedimentering) följt av biologisk rening med > 95 % minskning av BOD (biokemisk syreförbrukning), > 90 % nitrifiering och anaerob nedbrytning (utanför anläggningen) av överflödigt slam (2 poäng).

Bedömning och kontroll

Sökanden ska intyga att detta kriterium är uppfyllt och bifoga relevant dokumentation (t.ex. fotografier beträffande krav a och tekniska specifikationer från tillverkaren eller från de tekniker som ansvarar för installation, försäljning eller underhåll av vattenreningsystemet beträffande krav b).

ÖVRIGA KRITERIER

Kriterium 60. Rökfria rum (1 poäng)

Det ska råda rökförbud i gästrum och logiplatsenheter.

Bedömning och kontroll

Sökanden ska intyga att detta kriterium är uppfyllt och tillhandahålla dokumentation i form av t.ex. bilder av skyltar från rum eller logiplatsenheter.

Kriterium 61. Social policy (upp till 2 poäng)

Anläggningen ska ha en skriftlig social policy för att säkerställa åtminstone en av följande sociala förmåner för de anställda (0,5 poäng för varje förmån, upp till maximalt 2 poäng):

- a) Utbildning på betald arbetstid.
- b) Fria måltider eller måltidskuponger.
- c) Fria uniformer och arbetskläder.
- d) Rabatt på produkter/tjänster på anläggningen.
- e) Subventionerade resor med hållbara transporter.
- f) Garantier för huslån.

Den skriftliga sociala policyn ska uppdateras och meddelas personalen varje år. De anställda ska skriva under den skriftliga policyn vid en informationsträff. Dokumentet ska finnas tillgängligt vid receptionsdisken för alla anställda.

Bedömning och kontroll

Sökanden ska tillhandahålla en kopia av den skriftliga sociala policyn, vederbörligen undertecknad av personalen, tillsammans med en egenförsäkran som förklarar hur ovanstående krav är uppfyllda. Det behöriga organet får också begära styrkande dokumentation och/eller direkta slumpmässiga personalintervjuer i samband med besöket på plats.

Kriterium 62. Underhållsfordon (1 poäng)

Inga fordon med förbränningsmotor får användas för underhållet av anläggningen (1 poäng).

Bedömning och kontroll

Sökanden ska redogöra för hur anläggningen uppfyller detta kriterium och bifoga relevant dokumentation.

Kriterium 63. Tillhandahållande av miljövänliga transportmedel (upp till 2,5 poäng)

- a) Anläggningen ska erbjuda gästerna minst ett av följande miljövänliga transportmedel (1 poäng per transportmedel, upp till maximalt 2 poäng):
 - i) Elfordon för att hämta upp gästerna eller för gästernas egen användning.
 - ii) Uttag (laddstationer) för elfordon.
 - iii) Minst 1 cykel per 5 uppställningsplatser, logiplatsenheter eller rum.
- b) Anläggningen ska ha aktiva partnerskap med företag som tillhandahåller elfordon eller cyklar (0,5 poäng). *Aktivt partnerskap* innebär ett avtal mellan en anläggning och ett företag som hyr ut elfordon eller cyklar. Det ska finnas synlig information om det aktiva partnerskapet på plats. Om uthyrningsföretaget inte är baserat på själva anläggningen ska vissa praktiska överväganden göras (t.ex. om cykeluthyrningsföretaget kan leverera cyklar till anläggningen).

Bedömning och kontroll

Sökanden ska redogöra för hur anläggningen uppfyller detta kriterium och bifoga relevant dokumentation samt ange vilken information som ska ges till gästerna.

Kriterium 64. Icke hårdgjorda ytor (1 poäng)

Minst 90 % av de utomhusytor som sköts av anläggningen ska vara fria från asfalt-/cementbeläggning och andra förseglande material som förhindrar normal avrinning och luftning av marken.

Om regnvatten och gråvatten samlas upp ska oanvänt regnvatten och gråvatten renas och infiltreras på anläggningens mark.

Bedömning och kontroll

Sökanden ska redogöra för hur anläggningen uppfyller detta kriterium och bifoga relevant dokumentation.

Kriterium 65. Lokala och ekologiska produkter (upp till 4 poäng)

- a) Minst två lokalt framställda livsmedelsprodukter som det är säsong för (beträffande färsk frukt och färska grönsaker) ska erbjudas vid varje måltid inklusive frukost (1 poäng).
- b) Anläggningen ska aktivt välja lokala leverantörer av varor och tjänster (1 poäng).
- c) Minst två produkter (1 poäng) eller fyra produkter (2 poäng) som används i den dagliga tillredningen av måltider eller som säljs av anläggningen ska ha producerats med ekologiska jordbruksmetoder enligt rådets förordning (EG) nr 834/2007 ⁽¹⁾.

Vid tillämpningen av detta kriterium avser *lokal* inom 160 kilometers radie från anläggningen.

Bedömning och kontroll

Sökanden ska intyga att detta kriterium är uppfyllt och bifoga relevant dokumentation. Om ekologiska produkter används ska sökanden tillhandahålla en kopia av miljömärket eller en kopia av etiketten på förpackningen som visar att miljömärket tilldelats i enlighet med förordning (EG) nr 834/2007. I en del länder kan restauranger och hotell certifieras enligt vissa miljömärkningsprogram om de enbart använder ekologiska produkter. Om en anläggning certifieras enligt sådana system kan dessa uppgifter lämnas in och användas som bevis på att detta kriterium är uppfyllt.

Kriterium 66. Undvikande av bekämpningsmedel (2 poäng)

Bekämpningsmedel får inte användas på de utomhusytor som sköts av anläggningen.

Bedömning och kontroll

Sökanden ska lämna en ingående redogörelse för hur anläggningen undviker skadegörare och sköter utomhusytor. Detta ska kontrolleras vid besöket på plats.

Kriterium 67. Ytterligare miljöåtgärder och sociala åtgärder (upp till 3 poäng)

Anläggningens ledning ska vidta åtgärder, utöver de som anges i kriterierna i denna del eller del A, för att förbättra anläggningens miljöprestanda eller sociala prestanda.

- a) Ytterligare miljöåtgärder (upp till 0,5 poäng per åtgärd, upp till maximalt 2 poäng)
och/eller
- b) Ytterligare sociala åtgärder (upp till 0,5 poäng per åtgärd, upp till maximalt 1 poäng).

Bedömning och kontroll

Sökanden ska intyga att detta kriterium är uppfyllt och bifoga en fullständig beskrivning (inklusive dokumentation av åtgärdernas positiva miljöeffekter och sociala effekter) av varje ytterligare åtgärd som sökanden önskar få beaktad.

⁽¹⁾ Rådets förordning (EG) nr 834/2007 av den 28 juni 2007 om ekologisk produktion och märkning av ekologiska produkter och om upphävande av förordning (EEG) nr 2092/91 (EUT L 189, 20.7.2007, s. 1).